

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”
เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ
นักเรียนระดับประถมศึกษาชุมชนป่าต๋มดอน
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชานาฏ สิตานุรักษ์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2563

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”
เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ
นักเรียนระดับประถมศึกษาชุมชนป่าตุ่มดอน
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชานาฏ ลิตานุรักษ์

รายงานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย
จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
พ.ศ. 2563

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย “การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา ชุมชนป่าตุ่มดอน อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ขอขอบคุณ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้อนุเคราะห์ให้คำปรึกษา ตลอดจนตรวจเครื่องมือวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ ผู้บริหารชุมชน ครูในสถานศึกษาของชุมชน เยาวชน และประชาชน ที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนเทศบาลตำบลป่าตุม ที่ให้ความเอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และความร่วมมือต่าง ๆ ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี สามารถขยายผลไปสู่ชุมชนใกล้เคียง ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข

ขอขอบคุณบุคลากรสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่อำนวยความสะดวก และประสานงาน ทำให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัวที่เป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุนในการดำเนินงานมาโดยตลอด ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในวงกว้างต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชานาฏ สิตานุรักษ์
นักวิจัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษาชุมชนป่าต๋มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
ผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชานาฏ สิตานุรักษ์
หน่วยงาน	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
ทุนอุดหนุนการวิจัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563
ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” 2) เพื่อศึกษาคุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” 3) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษาชุมชนป่าต๋มดอน และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าต๋ม จำนวน 40 คน คณาจารย์โรงเรียนบ้านป่าต๋ม จำนวน 9 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ ด้านการจัดทำสื่อ ด้านการวัดผล และด้านกิจกรรมนันทนาการ จำนวน 5 คน เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้ (ก่อนเรียน – หลังเรียน) แบบประเมินคุณภาพชุดสื่อการเรียนรู้ และแบบประเมินผลความพึงพอใจต่อชุดสื่อการเรียนรู้ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการแจกแจงแบบที (T- test) ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (df) ค่านัยสำคัญทางสถิติ และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) พร้อมนำเสนอในลักษณะของการพรรณนาความ

ผลการวิจัย พบว่า

1) การพัฒนาชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษาชุมชนป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การจัดทำ (ร่าง) ชุดสื่อการเรียนรู้
2. การหาประสิทธิภาพของชุดสื่อการเรียนรู้
3. การหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล

2) คุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีคุณภาพโดยรวมในระดับดี มีค่าเฉลี่ยที่ 4.37

3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ความพึงพอใจต่อชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$)

คำสำคัญ : การพัฒนา ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สื่อการเรียนรู้ชุมชนป่าดงมดดอน

Research title : The Development of Primary School Students' Communicative English Skills through Community-based Learning Media, Pa Tum Don, Prao, Chiang Mai

Researcher : Assistant Professor Dr. Suchanart Sitanurak

Department : Office of Arts and Cultural

Research Fund Source : Chiang Mai Rajabhat University, 2020

Published Year : 2020

Abstract

The main purpose of this research, titled “ The Development of Primary School Students' Communicative English Skills through Community-based Learning Media” , was to improve the communicative English Skills of students in Grade 4-6, Pa Tum Primary School, Prao, Chiangmai. The core objectives of the study were: 1) to create and develop community-based learning media in Pa Tum Don community 2) to study the quality of the learning media developed for this purpose 3) to improve the English achievement of the students in the community, and finally 4) to determine the level of satisfaction towards such community-based learning media. The research was conducted using a purposive sampling method consisting of 40 students in Pa Tum Primary School, and also involved 9 teachers and 5 experts, who specialized in English teaching and evaluation as well as in creating respective learning activities and media. In the process, pre- and post-test assessments, media evaluation forms and satisfaction questionnaires were used to collect data, which were subsequently analyzed for standard deviation, T-test, degree of freedom, statistical values, and content analysis.

The results highlighted that 1) The development of such community-based learning media should include 3 steps, namely: the creation of the community-based learning media, the assessment of the efficiency of the media and lastly, the evaluation of individual performances. 2) The quality of the community-based learning media appeared to be satisfactory ($\bar{X}$ = 4.37) and useful for its purposes. 3) The English achievement of the students

had improved after using the media (level .05). and 4) The level of satisfaction towards the learning media was high ($\bar{X}$ = 4.37).

Keywords: Development of Communicative English skills, Community-based Learning Media

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	9
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน	10
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน	14
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	18
แนวคิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	25
แนวคิดความพึงพอใจ	30
แนวคิด Active Learning	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
กรอบแนวคิดการวิจัย	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	52
ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	54
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	55
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	56
บทที่ 4 ผลการวิจัย	57
ตอนที่ 1 การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	57
ตอนที่ 2 คุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	64
ตอนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเยาวชนชนป่่าตุ่มดอน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	67
ตอนที่ 4 ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	75
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปผลการวิจัย	80
การอภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	89

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	95
ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้อง	97
ภาคผนวก ค แบบทดสอบความรู้สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	101
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	105
ภาคผนวก จ แบบประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	107
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความพึงพอใจสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	111
ประวัติผู้วิจัย	114

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบความรู้	61
4.2	แสดงผลการหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” สำหรับผู้เรียน แบบกลุ่มเล็ก (small group try out)	63
4.3	ระดับคุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” โดยคณาจารย์โรงเรียนบ้านป่าตุ่ม ตำบลป่าตุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	64
4.4	แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	67
4.5	คะแนนความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	72
4.6	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	74
4.7	การศึกษาความพึงพอใจในสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ของนักเรียน โรงเรียนบ้านป่าตุ่ม ตำบลป่าตุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	75

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1	ต้นกระท่อม
4.1	ป่าดงดิบตอนโมเดล
4.2	คู่มือการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ถือเป็นภาษาที่สองที่สำคัญของคนไทยรองจากภาษาไทยที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นภาษาสากลที่คนส่วนใหญ่ในโลกใช้กัน ดังนั้น แม้ในชุมชนเล็ก ๆ ก็จำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ตลอดจนการเผยแพร่องค์ความรู้ของชุมชนสู่สาธารณะชน

ชุมชนป่าดุ่มเป็นชุมชนเล็ก ๆ ที่มีอัตลักษณ์แห่งชาติพันธุ์ในเขตตำบลป่าดุ่ม อำเภอฟะรุ้ง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งก่อตั้งมานานกว่า 700 ปี โดยหมู่บ้านแรกในตำบล คือ หมู่บ้านทุ่งกู่ทุ่งห้า ป่าดุ่ม และตันรุง ซึ่งที่มาของชื่อตำบลป่าดุ่ม มาจากการที่พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลป่าดุ่มเป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วย *ต้นดุ่ม* ซึ่งเป็นพืชยืนต้นไม้เนื้ออ่อน เนื้อไม้สีเหลืองทอง ลำต้นมีเกล็ด ส่วนใบจะคล้ายกับใบยอ แต่มีขนาดใหญ่กว่า โดยส่วนโคนใบจะมีกลีบหุ้ม และมีดอกเป็นพู่คล้ายดอกเงาะ (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2561 – 2565 เทศบาลตำบลป่าดุ่ม, 2562: 1)

ต้นกระทุ่ม

ที่มา: (ไทยเกษตรศาสตร์, 28 พฤศจิกายน 2556. กระทุ่มบก)

ชุมชนป่าดุ่มดอน เป็นหมู่บ้านหนึ่งในจำนวน 12 หมู่บ้านของตำบลป่าดุ่ม ก่อตั้งขึ้นประมาณ พ.ศ.2390 ราษฎรในชุมชนป่าดุ่มดอนส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อสายไทยใหญ่ที่อพยพมาจากเมืองหางหรือเมืองด่วนที่มีพรมแดนติดกับประเทศพม่า (แผนชุมชน หมู่ที่ 9 บ้านป่าดุ่มดอน ประจำปี พ.ศ.2561 – 2564, 2561 : 4) ปัจจุบันราษฎรในชุมชนป่าดุ่มดอนยังคงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมแบบไทยใหญ่ ด้วยการสืบทอดผ่านวิถีชีวิตและผืนดินวัฒนธรรมไทใหญ่กับวัฒนธรรมไทยวน (คนเมือง) ได้อย่างลงตัว ดังจะเห็นได้จากงานประเพณีและกิจกรรมของชุมชนที่มีวัดป่าดุ่มดอนเป็นศูนย์กลางชุมชน ประกอบกับการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาในมิติเชิงพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ คือ ป่าดุ่มดอนโมเดล เพื่อให้เป็นต้นแบบชุมชนพัฒนาอย่างยั่งยืนบนฐานองค์ความรู้ของชุมชน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของเยาวชนชุมชนป่าดุ่มดอน โดยการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ทั้งนี้ เพราะชุมชนป่าดุ่มดอน เป็นชุมชนที่มีศักยภาพกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ด้วยมีองค์ความรู้ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนที่หาได้ยากยิ่งในจังหวัดเชียงใหม่ อาทิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะพระพุทธรูปดอกไม้อาหารเฉพาะถิ่นที่เป็นการบูรณาการทางชาติพันธุ์ (ไทยใหญ่ – ไทยวน) ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีที่แสดงถึงการอยู่ร่วมอย่างเข้าใจและสมานฉันท์บนความแตกต่างทางชาติพันธุ์ จึงทำให้ชุมชนป่าดุ่มดอนเป็นชุมชนแห่งความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นควรจะต้องมีการนำเสนอเรื่องราวของชุมชนผ่านการบอกเล่าของคนในชุมชน โดยเฉพาะเยาวชน ซึ่งเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าให้กับองค์ความรู้ของชุมชน ด้วยการบอกเล่าเรื่องราวให้สาธารณะชนได้รับรู้ถึงความเป็นชุมชนป่าดุ่มดอนบนฐานของอัตลักษณ์ชุมชนด้วยภาษาสากล โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่สองที่มีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”
2. เพื่อศึกษาคุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของเยาวชนชุมชนป่าดุ่มดอน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของเนื้อหา เป็นศึกษาเพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของเยาวชนชุมชนป่าดุ่มดอน โรงเรียนป่าดุ่ม อำเภอฟัว จังหวัด เชียงใหม่ รวมถึงการประเมินผลการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ด้วยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและ หลังเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นต้นแบบการจัดทำสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ให้กับชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ และทั่วประเทศ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จังหวัดเชียงใหม่มีต้นแบบสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ที่จัดทำบนฐานองค์ความรู้ในชุมชน เพื่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในการส่งเสริม และสนับสนุนการ ท่องเที่ยววิถีชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่

1.5 นิยามศัพท์

สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ชุมชนป่าดุ่มดอน ซึ่งมีเนื้อหาที่อ้างอิงจาก ปรากฏชุมชน บริบทของพื้นที่ ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต และองค์ความรู้ในชุมชน ตลอดจนการ ออกเสียงโดยเจ้าของภาษา

การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ปีที่ 4 – 6 โรงเรียนบ้านป่าดุ่ม ชุมชนป่าดุ่มดอน โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ จากการใช้สื่อการเรียนรู้ชุมชนของเรา (ก่อนเรียน – หลังเรียน) ด้วยแบบทดสอบความรู้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านป่าดุ่ม ชุมชนป่าดุ่มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน
4. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน
5. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
6. แนวคิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. แนวคิดความพึงพอใจ
8. แนวคิด Active Learning
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดการวิจัย

โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเนื้อหาครอบคลุมการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3) ซึ่งมีองค์ประกอบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4) ที่เป็นหลักการสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานความเป็นไทย ควบคู่ความเป็นสากล
2. เพื่อปวงชน ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษ้อย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เพื่อการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. มีโครงสร้างหลักสูตรที่ยืดหยุ่นทั้งสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ซึ่งสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

ทั้งนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 6 – 7) ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับ – ส่งสาร การมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเรียนรู้ระหว่างกัน และประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมถึงการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนการเลือกที่จะรับและไม่รับข่าวสารด้วยหลักแห่งเหตุผลและความถูกต้อง รวมทั้งการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อนตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด ซึ่งเป็นความสามารถในการคิดเพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ มีวิจารณ์ญาณ และคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ และประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมถึงมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รวมถึงการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างกับผู้อื่น ในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลกได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 7) ประกอบด้วย

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติการ โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งผู้สอนจะต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมถึงปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้เกิดกับผู้เรียนและบรรลุตามเป้าหมายของการเป็นบุคคลคุณภาพในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 25 -26) โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 หลักตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. หลักการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลัก *ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด* ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เพื่อประโยชน์ของผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และกระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จำเป็นสำหรับผู้เรียน ด้วยเป็นเครื่องมือที่จะนำตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยสิ่งแรกที่ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากนั้นจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 26) ดังนี้

1. บทบาทของผู้สอน

1.1 ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

1.2 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะและกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.3 ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

1.4 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

1.5 จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.6 ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

1.7 วิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

2. บทบาทของผู้เรียน

2.1 กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

2.2 เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ การตั้งคำถามและคิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

2.3 ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.4 มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน และทำกิจกรรมร่วมกันกับกลุ่มและครู

2.5 ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

จากสองบทบาทดังกล่าวข้างต้น จะมีเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ คือ สื่อการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ ในการใช้สื่อการเรียนรู้ สิ่งที่ควรคำนึงถึง คือ หลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ อาทิ ความสอดคล้องของหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีเนื้อหาที่มีความถูกต้องและทันสมัย การใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 27)

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือและสร้างมิตรระหว่างประเทศ รวมถึงช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการคิด ตลอดจนการมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร และการเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 1) โดยมีสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ จำนวน 4 สาระ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 2 - 3) ดังนี้

ก. สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประสมต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ด้วยการพูดและการเขียน

ข. สารที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ค. สารที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ง. สารที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชน และโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

3. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างบุคคลคุณภาพในสังคม ด้วยทำให้รับทราบถึงข้อมูล ข่าวสาร และงานสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งนอกจากการถ่ายทอดด้วยการพูดแล้ว ส่วนใหญ่จะมีการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นรูปธรรม ในหลากหลายรูปแบบ อาทิ หนังสือ บทความ เป็นต้น ประกอบกับปัจจุบันเป็นโลกแห่งการสื่อสารที่ไร้พรมแดน จึงทำให้ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล และสะดวก รวดเร็ว ดังนั้น การอ่านจึงนำมาซึ่งประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งกับตนเอง และสังคม เพราะประเทศจะพัฒนาได้ต้องอาศัยบุคลากรในสังคมที่มีความรู้ และความรู้ส่วนใหญ่จะมาจากการอ่านแทบทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้ การอ่านดังกล่าวจะต้องเป็นการเลือกอ่านสิ่งที่เป็นประโยชน์และอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ โดยองค์การสหประชาชาติ : Unesco (ออนไลน์) ใช้ความสามารถในการรู้หนังสือของประชากรในประเทศ เป็นดัชนีชี้วัดระดับการพัฒนาของประเทศนั้น โดยนักวิชาการได้ให้ความหมายของการอ่าน ดังนี้

3.1 ความหมายของการอ่าน

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556: 1405) ให้ความหมายการอ่าน คือ การว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า *อ่านออกเสียง* ถ้าไม่ต้องออกเสียง เรียกว่า *อ่านในใจ*

บันลือ พฤษะวัน (2532: 2) กล่าวถึงความหมายของการอ่าน ดังนี้

1. เป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดด้วยการผสมเสียง เพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด การอ่านแบบนี้จะเป็นการสะกดคำผสมคำอ่านเป็นคำ ๆ เป็นการอ่านเพื่อให้อ่านหนังสือออก และแตกฉานเท่านั้น
2. เป็นการใช้ความสามารถในการผสมตัวอักษร และออกเสียงเป็นคำหรือประโยค การอ่านลักษณะนี้จะเป็นการอ่านรู้เรื่อง หรือที่เรียกว่า “อ่านได้” โดยรู้เรื่องในสิ่งที่อ่าน
3. เป็นการสื่อความหมายที่ถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนสู่ผู้อ่าน ซึ่งการอ่านลักษณะนี้เป็นลักษณะของ “การอ่านเป็น” ซึ่งผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ และผู้อ่านสามารถประเมินผลสิ่งที่อ่านได้

Williams (1933 อ้างใน นันทา กุมภา, 2554: 35) กล่าวว่า “การอ่าน” เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านได้เห็นและเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า ผู้อ่านต้องเข้าใจในทุกอย่างที่อ่าน อีกทั้งไม่จำเป็นต้องอ่านในรายละเอียดปลีกย่อยของเนื้อหา และไม่ใช่ว่าผู้อ่านจะรับสารจากตัวอักษร คำ หรือประโยคเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการเขียน มีความรู้ ความสามารถทางด้านภาษา การตีความรู้ ความสัมพันธ์ของคำระดับประโยค มีความรู้รอบตัวเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ

ไมตรี พงศาปาน (2556: 10 – 11) สรุป “การอ่าน” ว่าเป็นกระบวนการแปลความจากตัวอักษร คำ และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในหนังสือหรือสื่อความรู้อื่น ๆ เพื่อให้เข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร โดยการอ่านเป็นเครื่องมือในการสร้างทักษะทางภาษา การสื่อสาร และการแบ่งปันความรู้และความคิด นับได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางปัญญาที่ซับซ้อน เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและสิ่งที่อ่าน รวมถึงความสามารถในการรับรู้สิ่งที่อ่าน โดยขึ้นกับความรู้เดิม ประสบการณ์ และทัศนคติของผู้อ่าน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า “การอ่าน” เป็นกระบวนการสื่อความหมายที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยผู้อ่านจะเข้าใจความหมายจากสิ่งที่อ่านด้วยการแปลความ ตีความจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏในเนื้อหา ซึ่งขึ้นอยู่กับการรู้เดิม ประสบการณ์ และเจตคติของผู้อ่าน

3.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญ และจำเป็นจะต้องฝึกฝนให้มีความชำนาญ และเชี่ยวชาญจนสามารถอ่านเป็น และอ่านได้อย่างแตกฉาน โดยเฉพาะปัจจุบันเป็นโลกแห่งการสื่อสารที่ไร้พรมแดน จึงทำให้เกิดสิ่งต่าง ๆ มากมายที่นำมาซึ่งความคิดและความรู้ใหม่ ๆ รวมถึงเทคโนโลยีต่าง ๆ จึงทำให้ต้องมีการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน ดังต่อไปนี้

พิศมัย อำไพพันธุ์ (2548: 7) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่สุดที่ทุกคนควรมี การอ่านช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในชีวิตและการทำงาน ทั้งในฐานะพ่อแม่ที่มีประสิทธิภาพ ที่จะชี้แนะลูกให้เป็นผู้อ่านที่มีทักษะการอ่านที่ดี และในฐานะผู้อ่าน จะทำให้สนุกสนานกับเรื่องดี ๆ ที่เมื่ออ่านแล้วเสมือนเปิดโลกกว้างทางปัญญา ซึ่งมีส่วนในการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาสติปัญญาของปัจเจกบุคคล ที่ส่งผลการพัฒนาประเทศโดยรวม จึงถือได้ว่า *การอ่านเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศ* ซึ่งสอดคล้องกับ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 3 – 6) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนที่ส่งผลต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอน และเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องฝึกฝนให้มีความชำนาญ เพื่อให้เกิดความคิดกว้างไกล และเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ซึ่งหากอ่านอยู่อย่างเป็นประจำจะทำให้เกิดการพัฒนาสมองให้มีความเฉียบแหลมอยู่ตลอดเวลา เพราะ *การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาความคิด* ช่วยให้รอบรู้ ทันโลก ทันต่อเหตุการณ์ และเป็นกุญแจไขไปสู่ความสำเร็จ

นอกจากนี้ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546: 39) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการดำรงชีวิต เพราะการคนที่อ่านหนังสือมากมักมีโอกาสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพมากกว่าคนที่อ่านหนังสือน้อย ปัจจุบันการอ่านจะแทรกอยู่ในทุกกิจกรรม และทุกหนทุกแห่ง ทั้งนี้ เพราะการสื่อสารในชีวิตประจำวันจะต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนั้น จึงทำให้การอ่านมีบทบาทสำคัญในชีวิตของทุกคน และสิ่งที่ทุกคนจะต้องอ่านในชีวิตประจำวันจึงมีมากมาย จึงทำให้ต้องรู้จักเลือกอ่าน สามารถจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว จนมีคำกล่าวว่า *อาหารหล่อเลี้ยงร่างกาย การอ่านหล่อเลี้ยงสมอง หากต้องการให้สมองเจริญเติบโตจึงต้องอ่านให้มาก*

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญและจะต้องมีการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญให้สามารถเข้าใจเรื่องที่ได้อ่านได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว รวมถึงการรู้จักเลือกที่จะอ่าน เพราะการอ่านจะช่วยพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และส่งเสริม ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทั้งต่อตนเอง และประเทศ

3.3 ประโยชน์ของการอ่าน

การอ่านมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม ด้วยประเทศมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพราะการอ่านเป็นหนึ่งในเครื่องมือของการแสวงหาความรู้ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่าน ดังต่อไปนี้

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 7 – 9) กล่าวถึงประโยชน์การอ่าน ดังนี้

1. การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เพราะผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก จะทำให้เป็นคนล้าหลัง ไม่ทันโลก อาจจะถูกหลอกได้ง่าย ทำให้ไม่มั่นใจในตนเอง และไม่มีความสุขในการเข้าสังคม ดังนั้น การอ่านจึงเป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของทุกคน โดยเฉพาะปัจจุบันที่พรมแดนไม่สามารถปิดกั้นข้อมูลข่าวสารได้
2. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ เพราะไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ล้วนแต่ต้องใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้แทบทั้งสิ้น
3. การอ่านเป็นสื่อสำคัญในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคม การอ่านหนังสือจะทำให้เกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา ศีลธรรมและเชาวน์ปัญญา รวมถึงการรู้จักนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาตนเอง ทั้งทางสติปัญญาและจิตใจ ทำให้เกิดผลที่ตามมาคือ สามารถวินิจฉัยความถูกต้องและเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างฉับไว ถูกต้องบนฐานของข้อมูล สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทัน่วงที

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540: 30) กล่าวถึงประโยชน์การอ่าน ดังต่อไปนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้ต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อ่านเป็นผู้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ และเกิดความคิดสร้างสรรค์
2. หนังสือเป็นสื่อที่ดีและใช้งานง่าย เหมาะกับทุกเพศทุกวัย แม้ว่าปัจจุบันหนังสือกำลังถูกแทนที่ด้วยสื่อออนไลน์ แต่หนังสือก็ยังคงมีความสำคัญ สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้โดยไม่อุปสรรคมาขวางกั้น เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่มี หรืออินเทอร์เน็ตมีความเร็วที่ช้า เป็นต้น
3. การอ่านหนังสือเป็นการฝึกให้สมองได้คิดและเกิดสมาธิ ซึ่งหากมีการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ทักษะการอ่านเกิดการพัฒนาและเกิดผลสัมฤทธิ์สูง
4. ผู้อ่านสามารถสร้างความคิดและจินตนาการได้เอง ในขณะที่สื่ออื่น ๆ อาจจะจำกัดความคิดของผู้อ่าน จึงทำให้ผู้อ่านมีอิสระทางความคิดได้ดีกว่าสื่ออื่น ๆ

จากประโยชน์ของการอ่านดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความรู้ พัฒนาสติปัญญา และคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ซึ่งการอ่านเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้ ดังนั้น ทุกคนในประเทศสามารถอ่านหนังสือออกได้ จะเป็นกลไกสำคัญในการสร้างบุคคลคุณภาพ เพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป

4. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ด้วยเป็นตัวกลางในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 27) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.1 ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

กิดานันท์ มลิทอง (2543: 89) ให้ความหมายของสื่อการสอนว่า สื่อ (medium, pl.media) มาจากภาษาลาติน “medium” แปลว่า “ระหว่าง (between)” หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสารสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น เมื่อนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอน จึงเรียกว่า “สื่อการสอน (Instructional Media)” อันหมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็น เทปบันทึกเสียง สไลด์ วิดีโอ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ ทัศน แผนภูมิ ฯลฯ ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียน การสอน เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการทำให้การสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนได้กำหนด

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2545: 239) สรุปความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่าเป็นตัวกลางหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการถ่ายทอดความรู้ของครูถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สื่อการเรียนการสอน คือ วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการหรือเทคนิคที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และทักษะไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533: 80) ที่กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในระบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2558: 23) สรุปความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่มีความสำคัญช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของสื่อการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ ซึ่งเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ จากผู้สอนไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนในฐานะเป็นตัวกลางในการส่งต่อความรู้ ความคิด ทักษะ ฯลฯ จากครูไปยังนักเรียน และเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดย ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2558: 23) สรุปความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ช่วยให้ความรู้ที่เป็นนามธรรมเปลี่ยนเป็นรูปธรรมมากขึ้น
2. ลดระยะเวลาในการเรียนรู้ให้น้อยลงแต่ได้เนื้อหามากขึ้น
3. ช่วยให้ผู้เรียนรับรู้ได้หลายทางมากขึ้น
4. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

สอดคล้องกับ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (อ้างใน เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์, 2545: 239 – 240) ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือช่วยในการสอน ทำให้ผู้สอนได้ง่ายขึ้น รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น สามารถสอนได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ตลอดจนช่วยลดระยะเวลาในการบรรยายของผู้สอน ทำให้ผู้สอนมีเวลาดูแลผู้เรียนได้มากขึ้น
2. เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนของผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยสื่อการเรียนจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียน รวมถึงช่วยส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ไขปัญหาในการเรียนรู้
3. เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการเกี่ยวกับการสอน โดยเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากผู้บอกความรู้มาเป็นผู้จัดการ และกำกับดูแล ชี้แนะให้กับผู้เรียน รวมถึงการใช้สื่อการเรียนเป็นแหล่งความรู้แทน ทำให้สามารถจัดรูปแบบการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ อาทิ การสอนเป็นกลุ่ม การสอนเป็นรายบุคคล การศึกษาทางไกล เป็นต้น
4. เป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มคุณภาพทางการศึกษา โดยสื่อการสอนจะแก้ปัญหาจำนวนผู้เรียนที่มีจำนวนมาก ผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน ฯลฯ โดยสื่อการสอนจะช่วยเพิ่มคุณภาพด้วยการปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สร้างความเสมอภาคแก่ผู้เรียน เป็นต้น

ชัยอนันท์ นวลสุวรรณ์ (ออนไลน์) กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการจัดการเรียนการสอน
2. ช่วยส่งเสริมระบบการคิดของผู้เรียนให้สามารถคิดเป็นและแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ
3. ช่วยอธิบายสิ่งที่ยากสลับซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น
4. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียนเช่น เด็กเรียนช้า เด็กเรียนเก่ง เป็นต้น
5. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดระยะเวลาการสอน
6. ช่วยเพิ่มประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างมากขึ้น
7. ช่วยแก้ปัญหาข้อจำกัดในการเรียนการสอน อาทิ ทำสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม ทำอดีตมาศึกษา ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวนำไว้อาจให้ช้าลง เป็นต้น

4.3 ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภทจะมีคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับผู้สอนที่จะเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภทที่เหมาะสมกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนี้

Gerriach and Ely (1980 อ้างใน เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์, 2545: 242 – 243) แบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ของจริง รวมถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และการสาธิต
2. วจนสัญลักษณ์ คือ ภาษาพูดและภาษาเขียน รวมถึงสิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา คู่มือ หรือตัวอักษรที่เขียนลงบนป้ายนิเทศ การใช้วจนสัญลักษณ์นั้นสามารถใช้ผสมกับสื่ออื่น ๆ เช่น คำพูด บรรยายภาพ คำอธิบายประกอบสื่ออื่น
3. วัสดุกราฟิก เช่น แผนภูมิ แผนภาพ ภาพวาด โปสเตอร์ ฯลฯ นอกจากจะนำมาใช้โดยตรงแล้ว ยังปรากฏอยู่ในหนังสือตำราเรียนทั่วไป
4. ภาพนิ่ง เป็นภาพถ่ายของวัสดุต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ประกอบเป็นภาพนิ่ง ภาพถ่ายอาจปรากฏเป็นรูปภาพในตำรา ป้ายนิเทศ แผ่นภาพโปร่งใส สไลด์ เป็นต้น

5. ภาพเคลื่อนไหว ได้แก่ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น
6. การบันทึกเสียง ได้แก่ แผ่นซีดี – รอม เสียงจากเทปบันทึกเสียง เป็นต้น
7. บทเรียนโปรแกรม และการสอนแบบโปรแกรม เป็นสื่อที่จัดลำดับขั้นตอนในสิ่งที่จะสอน ด้วยการเตรียมไว้ล่วงหน้า ซึ่งอาจจะมีสื่อประเภทสัญลักษณ์ วัสดุหรือโสตทัศนูปกรณ์เข้ามาช่วย เช่น บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนโปรแกรมที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
8. สถานการณ์จำลอง หรือเหตุการณ์ที่จัดใกล้เคียงกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์จริง เช่น จำลองการหัดขับรถ การแสดงบทบาทหรือละคร เป็นต้น

สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2550: 71 – 72) จำแนกประเภทสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ ทั้งที่พิมพ์เพื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู หนังสืออ้างอิง แผนการเรียนรู้ หนังสืออ่านเพิ่มเติม แบบฝึกหัดกิจกรรม เป็นต้น และสิ่งพิมพ์ทั่วไปที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ เช่น วารสาร นิตยสาร จุลสาร แผ่นพับ แผ่นภาพ เป็นต้น
2. สื่อบุคคล ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดสาระความรู้ แนวคิดและวิธีปฏิบัติไปสู่บุคคลอื่น นับเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญ โดยเฉพาะด้านการโน้มน้าวจิตใจ ทั้งนี้ สื่อบุคคลอาจเป็นบุคลากรที่อยู่ในสถานบันการศึกษา หรือบุคลากรในชุมชนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ
3. สื่อวัสดุ เป็นสื่อที่เก็บสาระความรู้ในตัวเอง จำแนกออกได้ ดังนี้
 - 3.1 วัสดุประเภทที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์ประกอบ เช่น รูปภาพ หุ่นจำลอง เป็นต้น
 - 3.2 วัสดุประเภทที่ต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วยในการถ่ายทอดความรู้ เช่น เทปบันทึกเสียง ซีดีรอม फिल्मภาพยนตร์ เป็นต้น
4. สื่ออุปกรณ์ เป็นตัวกลางหรือตัวผ่านที่ทำให้ข้อมูลหรือความรู้ที่บันทึกในวัสดุสามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็นหรือได้ยิน เช่น เครื่องฉายแผ่นโปร่งใส เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น
5. สื่อบริบท เป็นสื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ห้องสมุด หรือสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในรูปของสิ่งมีชีวิต อาทิ พืชผักผลไม้ สัตว์ต่าง ๆ หรือปรากฏการณ์ เหตุการณ์ที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นรอบตัว ตลอดจนข่าวสารต่าง ๆ เป็นต้น

6. สื่อกิจกรรม เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน เช่น การแสดงละคร บทบาทสมมติ การสาธิต สถานการณ์จำลอง การจัดนิทรรศการ การทัศนศึกษานอกสถานที่ และการทำโครงการ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทใดก็ตาม สิ่งสำคัญ คือ จะต้องใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของผู้สอน และวิธีการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

5. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จากการประกาศใช้พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2551 ในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศในปัจจุบันที่กระจายอยู่ในหน่วยงานของรัฐ จึงทำให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาไม่มีเอกภาพ เป็นไปอย่างไร้ทิศทางและไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายประเภท ยังไม่มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกต้องและเหมาะสม จึงเป็นเหตุให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมและด้อยคุณภาพ เป็นเหตุนำมาซึ่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงเป็นอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศให้มีคุณภาพและมีความยั่งยืน ดังนั้น จึงสมควรกำหนดให้มีกลไกในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศให้เป็นไปอย่างมีระบบสอดรับและเชื่อมโยงกันทั้งในระดับชาติระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีเอกภาพและมีความต่อเนื่อง ตลอดจนเพื่อให้มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง และเหมาะสม (ออนไลน์) ดังนี้

1. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของไทย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ

2. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ทั้งในพื้นที่ใหม่และในตลาดเฉพาะกลุ่ม ภายใต้การสร้างความเข้มแข็งของตราสินค้า (Brand) ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

3. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย โดยกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และสร้างสรรค์ประโยชน์อันจะนำไปสู่การกระตุ้นจิตสำนึกรักชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย

4. ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กระจายตัวสู่แหล่งท่องเที่ยวรองมากขึ้น เพื่อสร้างสมดุลระหว่างพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มจังหวัดและข้ามภูมิภาค

5. ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการทำการตลาดร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในภูมิภาคและภายนอกภูมิภาค อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

6. มุ่งพัฒนาองค์กร ระบบบริหารจัดการ และเสริมสร้างบุคลากรให้มีทักษะและขีดความสามารถทางการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการขับเคลื่อน (Driving force) ที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และมีศักยภาพทางการแข่งขันระดับนานาชาติ

7. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการท่องเที่ยว (e-tourism) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประเทศไทย และเสริมสร้างศักยภาพในการส่งเสริมการตลาดผ่านสื่อสารสนเทศ

8. ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยประสานความร่วมมือและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว กับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

นโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐและเอกชนเป็นปัจจัยที่จะสนับสนุนมีบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เป็นการสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคงของชุมชนและประเทศชาติ ในการขับเคลื่อนศักยภาพสู่การรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

5.1 ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวตามความสำคัญและสภาพแวดล้อม ไว้ 12 ประเภท (ออนไลน์) ดังต่อไปนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism) หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น โดยอาจมีเรื่องราวทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งนั้น จะต้องมีการบูรณาการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศนั้น มีการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

2. แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะวิทยาการ (Arts and Sciences Educational Attraction Standard) หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่สามารถตอบสนองความสนใจพิเศษของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีรูปแบบของการท่องเที่ยวที่ชัดเจนเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวแบบใหม่ที่เกิดขึ้น แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้สามารถเพิ่มเติมได้อีกมากมายตามความนิยมของคนในแต่ละยุคสมัย เมื่อมีการระบุตัวกิจกรรมนั้นๆ สามารถให้ความรู้และดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ปัจจุบันมีปรากฏอยู่หลายๆ แห่ง ตัวอย่างเช่น พิพิธภัณฑ์เฉพาะทาง แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ อุทยานธรรมชาติและเทคโนโลยี และ MICE (Meeting & Incentives & Conventions & Exhibitions) เป็นต้น

3. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (Historical Attraction) หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนา รวมถึงสถานที่หรืออาคาร สิ่งก่อสร้างที่มีอายุเก่าแก่หรือเคยมีเหตุการณ์ สำคัญเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ เช่น โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ กำแพงเมือง คูเมือง พิพิธภัณฑ์ วัด ศาสนสถาน และสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางศิลปะและสถาปัตยกรรม

4. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural Attraction) หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้อาจจะเป็นความงดงามตามสภาพธรรมชาติ ความแปลกตาของสภาพธรรมชาติ สัตว์หายากทางธรณีวิทยาและภูมิศาสตร์อันเป็นเอกลักษณ์หรือเป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ (Special Environmental Features) หรือสภาพแวดล้อมที่มีคุณค่าทางวิชาการก็ได้

5. แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ (Recreational Attraction) หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อการพักผ่อนและเสริมสร้างสุขภาพ ให้ความสนุกสนาน รื่นรมย์ บันเทิง และการศึกษาหาความรู้ แม้ไม่มีความสำคัญในแง่ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม แต่มีลักษณะเป็นแหล่งท่องเที่ยวร่วมสมัย ตัวอย่างเช่น ย่านบันเทิงหรือสถานบันเทิง สวนสัตว์ สวนสนุกและสวนสาธารณะลักษณะพิเศษ สวนสาธารณะ และสนามกีฬา

6. แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural Attraction) หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปะและขนบธรรมเนียมประเพณีที่บรรพบุรุษได้สร้างสมและถ่ายทอดเป็นมรดกสืบทอดกันมา แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ประกอบด้วย งานประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน การแสดง ศิลปวัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง การแต่งกาย ภาษา ขนเฝ้า เป็นต้น ตัวอย่างของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยในประเภทนี้ ได้แก่ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก งานแสดงของช้างจังหวัดสุรินทร์ งานร่มบ่อสร้าง ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

7. แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อนธรรมชาติ (Hot Spring Natural Attraction) ในการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสำหรับแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนธรรมชาติ มีจุดประสงค์เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อนธรรมชาติอย่างชัดเจน โดยเน้นในการกำหนดมาตรฐานที่จำเป็นสำหรับการบริการต่างๆ เนื่องจากการท่องเที่ยวประเภทนี้จะต้องคำนึงถึงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ และต้องไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากน้ำพุร้อนจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติประเภทหนึ่ง ซึ่งหากไม่มีการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจน การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวใดๆ อาจส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติได้ นอกจากนี้ การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อนธรรมชาติ ยังมีเป้าหมายเพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลแหล่งท่องเที่ยวได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของตน และยังสามารถใช้เป็นข้อมูลที่สำคัญเพื่อประกอบการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นการเพิ่มมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อนธรรมชาติของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับ ทั้งในและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

8. แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด (Beach Attraction) หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีชายหาดเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติและอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาหาความรู้เข้าไปด้วย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นบริเวณชายหาด ได้แก่ การเล่นน้ำ การอาบแดด กีฬาทางน้ำ การนั่งพักผ่อน รับประทานอาหาร เป็นต้น

9. แหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีน้ำตกเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติและอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาหาความรู้เข้าไปด้วย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในแหล่งน้ำตก ได้แก่ การว่ายน้ำ การนั่งพักผ่อน รับประทานอาหาร การเดินสำรวจน้ำตก การล่องแก่งการดูนก และการตกปลา เป็นต้น

10. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ (Cave Natural Attraction) หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีถ้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติและอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาหาความรู้เข้าไปด้วย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ ได้แก่ การเข้าชมบรรยากาศและหินงอกหินย้อยภายในถ้ำ การศึกษาด้านโบราณคดีของมนุษย์ยุคต่างๆ ที่เคยอาศัยในถ้ำ การนมัสการพระพุทธรูป การให้อาหารสัตว์ การปิกนิกและรับประทานอาหาร เป็นต้น

11. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ (Island Natural Attraction) การประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะสามารถแบ่งได้เป็น 3 องค์ประกอบ ซึ่งมีจำนวนตัวชี้วัดทั้งหมด 47 ตัวชี้วัด โดยแต่ละตัวชี้วัดมีค่าคะแนนสูงสุดเท่ากับ 5 คะแนน จึงมีค่าคะแนนรวมทั้งสิ้น 235 คะแนน โดยการให้คะแนนจะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบคุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นแรงดึงดูดใจสำคัญสำหรับให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว ส่วนองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการมีความสำคัญของคะแนนรองลงมา และองค์ประกอบด้านศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวมีความสำคัญของคะแนนน้อยที่สุด

12. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง (Islet Natural Attraction) หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีแก่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน และมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ โดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ การล่องแก่ง การพายเรือ การพักผ่อน และการเดินป่า ซึ่งอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติเข้าไปด้วย ได้แก่ การดูนก การสำรวจธรรมชาติ การศึกษาพันธุ์พืชต่างๆ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและเป็นสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น นักท่องเที่ยวเป็นผู้ที่จะเลือกเองโดยขึ้นอยู่กับความสนใจของนักท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และปัจจัยอื่นๆ อย่างไรก็ตาม “ชุมชนในฐานะแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม” เป็นหนึ่งในเป้าหมายของนักท่องเที่ยวที่จะมาชื่นชมคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตของผู้คน โดยเฉพาะชุมชนป่าดุ่มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นชุมชนที่อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ถือว่าเป็นหนึ่งเดียวของจังหวัดเชียงใหม่ ที่ผสมผสานความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้อย่างลงตัว และอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ นับได้ว่า *ชุมชนป่าดุ่มดอน* เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแห่งหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่

5.2 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 283) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง การเดินทางของผู้คนหรือกลุ่มคนจากสถานที่ที่อยู่ประจำไปยังท้องถิ่นอื่นเพื่อชื่นชมกับเอกลักษณ์ความงามทางวัฒนธรรมของกลุ่มชนอื่นทั้งนี้จะต้องเคารพในวัฒนธรรมของกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดมิตรภาพ ความรู้ ความเข้าใจและความซาบซึ้งตรึงใจในวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ อีกทั้งต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อบุคคลวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในชุมชนนั้น ให้น้อยที่สุดในขณะเดียวกันชุมชนท้องถิ่นผู้เป็นเจ้าของวัฒนธรรมก็ได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวในด้านการสร้างรายได้และการจ้างงาน อันนำมาซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

Goeldner & Ritchie (2008: 264) กล่าวว่า การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับประชาชนในท้องถิ่นอื่น ๆ หรือประเทศอื่น ๆ เพื่อที่จะทำความเข้าใจและซาบซึ้งต่อวัฒนธรรมของประชาชนท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นการก่อให้เกิดความรู้และการติดต่อสื่อสารซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างความเข้าใจต่อกัน

โดย ICOMOS (ไอโคโมสไทยแลนด์, 2551) ได้กำหนดหลักการของกฎบัตรระหว่างประเทศว่าด้วย “เรื่องการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม” ดังนี้

1. การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม คือ วิถีทางหลักแห่งการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การอนุรักษ์จะต้องสร้างโอกาสให้ทั้งประชาชนในท้องถิ่น และผู้มาเยือนได้มีประสบการณ์รับรู้ และเข้าใจในมรดกและวัฒนธรรมของชุมชนต่างๆ ที่หลากหลาย
2. ความสัมพันธ์ระหว่างมรดกทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว อาจเป็นไปได้ด้วยความรวดเร็ว จนอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางคุณค่าขึ้น จึงควรมีการจัดการในรูปแบบที่ยั่งยืน เพื่อให้สืบทอดแก่คนในรุ่นต่อไป
3. การอนุรักษ์และการวางแผนการท่องเที่ยว จะต้องเป็นหลักประกันแห่งประสบการณ์ที่คุ้มค่า เป็นที่พึงพอใจ และสร้างความสุขแก่ผู้มาเยือน
4. ชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการอนุรักษ์และจัดการการท่องเที่ยว
5. กิจกรรมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ต้องสร้างผลตอบแทนแก่ชุมชนท้องถิ่น
6. การส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องปกป้อง และรักษาคุณค่าลักษณะเฉพาะของมรดกทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม

5.3 หลักการของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 286) กล่าวถึงหลักการของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มี 4 ประการ คือ

- 1) เป็นการท่องเที่ยวที่มีการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญ คุณค่า ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของทรัพยากรวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยวนั้น เพื่อเป็นข้อมูลให้นักท่องเที่ยวในการเพิ่มคุณค่าของประสบการณ์ในการเข้าชม ในขณะเดียวกันก็จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น
- 2) เป็นการท่องเที่ยวที่มีการปลูกฝังสร้างจิตสำนึกของคนในชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความรัก ห่วงแหน รักษาและดึงดูดชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรของตนด้วยและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เช่น การจ้างงาน การบริการนำเที่ยว การให้บริการขนส่ง การให้บริการที่พัก การขายสินค้าที่ระลึก เป็นต้น

3) เป็นการท่องเที่ยวที่มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรม และได้รับความเพลิดเพลิน พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

4) เป็นการท่องเที่ยวที่มีการเคารพวัฒนธรรมของเพื่อนบ้านหรือของชุมชนอื่น รวมทั้งเคารพในวัฒนธรรม ศักดิ์ศรี และผู้คนของตนเองด้วย

5.4 ลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 287 - 288) ได้กำหนดลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญไว้ 9 ประการ ได้แก่

1) ให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี โดยยึดหลักที่ว่าต้องอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมไว้ให้ดีที่สุด เพื่อให้สามารถสืบต่อยังอนุชนรุ่นหลัง

2) มีการจัดการอย่างยั่งยืนทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักที่ว่าด้วยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือให้กระทบน้อยที่สุด

3) ให้คงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของท้องถิ่นในแง่สังคมและวัฒนธรรม โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอันหลากหลาย

4) ให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งนักท่องเที่ยว ผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่น โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยว พร้อมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

5) ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์ โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวและได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว อันเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น

6) มีการตลาดของบริการท่องเที่ยวครบตามเกณฑ์แห่งการอนุรักษ์อย่างแท้จริง โดยยึดหลักที่ว่าจะต้องให้ธุรกิจท่องเที่ยวเน้นในเรื่องอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

7) ให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ เพิ่มคุณค่าของประสบการณ์ที่ได้รับ ทำให้ต้องการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีก โดยยึดหลักที่ว่าต้องมีกิจกรรมท่องเที่ยวตรงตามความคาดหวังของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

8) คำนึงถึงขีดความสามารถรองรับของพื้นที่ และความสะอาดของพื้นที่ โดยยึดหลักที่ว่าต้องไม่เกินขีดความสามารถรองรับของพื้นที่ในทุก ๆ ด้าน และต้องดูแลรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวอยู่เสมอ

9) คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว โดยยึดหลักที่ว่าต้องป้องกันรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด เพื่อให้นักท่องเที่ยวอบอุ่นใจ

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยว เพื่อเยี่ยมชมหรือสัมผัสสิ่งที่แสดงถึงความเป็นวัฒนธรรม หรือเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม เช่น วัด โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประเพณี ศิลปะแขนงต่างๆ รวมถึง ความเชื่อ ความเข้าใจต่อสภาพสังคม และวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมนั้นๆ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทำให้นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ใหม่ๆ ในการเรียนรู้ ชื่นชมคุณค่าความงามของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน ซึ่งจะทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งในการดูแลรักษาและสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

6. แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.1 ความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มาฆะ ทิพย์ศิริ (2547: 46) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นคุณลักษณะที่รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคล อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับมาจากระบบการเรียนการสอน ที่ทำให้บุคคลเกิดความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง และเป็นการตรวจสอบสมรรถภาพสมองของบุคคลว่า เรียนแล้วได้อะไร และมีความสามารถด้านใด มากน้อยเพียงใด เช่น พฤติกรรมด้านความจำ

สุธรรม อ่อนคำ (2534: 7) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งวัดได้ด้วยแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สอดคล้องกับ พิษิต ฤทธิ์จรรยา (2557: 96) ที่กล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นการทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการของผู้เรียนว่า บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด รวมถึงเป็นเครื่องมือสำหรับครูที่ใช้ในการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอันเนื่องมาจากการสอนของครูว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในแต่ละวิชามากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ที่สามารถวัดผลได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนและผู้เรียนในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามมาตรฐานหลักสูตรขั้นพื้นฐาน

6.2 จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุมาลี จันทรักษ์ (2560: 52-53) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นการตรวจสอบความสามารถของสมรรถนะทางสมองของบุคคลว่า เรียนแล้วรู้อะไร มีความสามารถด้านใดมากน้อยเพียงใด เช่น ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งเป็นการวัด 2 องค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของวิชาที่เรียน ดังนี้

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติ โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ปรากฏเป็นชิ้นงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา งานช่าง ซึ่งจะใช้อ้างอิงปฏิบัติ เป็นเครื่องมือในการวัด และประเมินผลด้วยการพิจารณาจากวิธีปฏิบัติ และผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา จะเป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่เป็นผลมาจากการเรียนการสอน โดยมีวิธีการทดสอบได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 การสอบปากเปล่า จะเป็นการสอบเป็นรายบุคคล เพื่อต้องการดูผลเฉพาะอย่าง เช่น การสอบอ่านฟังเสียง การสอบสัมภาษณ์ ซึ่งการสอบนี้จะเป็นการดูถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การแสดงความคิดเห็น บุคลิกภาพ และกระบวนการคิด

2.2 การสอบข้อเขียน แบบให้ผู้สอบได้เขียนเป็นตัวหนังสือ ซึ่งมี 2 รูปแบบ ดังนี้

2.2.1 แบบไม่จำกัดคำตอบ เป็นการสอบวัดที่ใช้ข้อสอบแบบความเรียงหรืออัตนัย

2.2.2 แบบจำกัดความ เป็นการสอบวัดที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้ผู้สอบได้ตอบ หรือกำหนดคำตอบให้ผู้สอบได้เลือก ซึ่งรูปแบบของคำถามและคำตอบจะมี 4 รูปแบบคือ แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง แบบจับคู่ แบบเติมคำ และแบบเลือกตอบ

บุญศรี พรหมพันธุ์ และนวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2545 อ้างในมนชิตา เรืองรัมย์, 2556: 52 – 54) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการประเมินผล การเรียนการสอน โดยเฉพาะการวัดสมรรถภาพทางสมอง โดยมีจุดมุ่งหมายในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. เพื่อจัดตำแหน่งผู้เรียน เป็นการแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ดังนั้น จึงต้องมีการทดสอบก่อนการเรียนการสอนในวิชานั้น ๆ

2. เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้ทราบถึงศักยภาพของตนเอง และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ลักษณะนิสัย และทักษะต่าง ๆ ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

3. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทำให้ผู้สอนได้ทราบว่า ผู้เรียนมีจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในเรื่องใด เพื่อทำการแก้ไข จากนั้นจึงทำการประเมินผลอีกครั้ง รวมถึงผู้สอนสามารถนำผลการวัดผลไปพัฒนาปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยของผู้เรียน

จะเห็นได้ว่า แบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และช่วยพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยมีรูปแบบการวัดผล ทั้งก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน

6.3 หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ในการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะต้องครอบคลุมและถูกต้องตามหลักวิชานั้น ๆ โดย Hopkins and Antes (1990 อ้างใน มนชิตา เรืองรัมย์, 2556: 54–55) กล่าวถึงหลักการสร้างแบบทดสอบ ดังต่อไปนี้

1. ควรจัดทำแบบทดสอบในระหว่างหรือหลังจากเสร็จการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ
2. แบบทดสอบนั้นจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาและการวิเคราะห์หลักสูตรที่เกี่ยวข้อง
3. แบบทดสอบจะต้องสอบถามในเรื่องที่สำคัญ ๆ ควรยกเว้นการสอบถามในรายละเอียดปลีกย่อย และเรื่องที่ไม่ใช่แก่นสาระของเนื้อหา
4. แบบทดสอบจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ที่ผู้เรียนได้ศึกษา
5. การเลือกประเภทของแบบทดสอบจะต้องสอดคล้องและตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดให้มากที่สุด และทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามที่ต้องการ

6. ควรมีการศึกษากระบวนการและวิธีการสร้างแบบทดสอบให้มากที่สุด เพื่อจะได้นำมาสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเองที่ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ ใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจง่าย สำคัญที่สุดในการสร้างแบบทดสอบคือ ไม่ควรจะลอกข้อความจากหนังสือโดยตรง เพราะจะทำให้ผู้สอบทำแบบทดสอบได้ง่าย โดยใช้เพียงความจำเท่านั้น ดังนั้น ผู้สอนควรมีกลวิธีการปรับข้อความแต่ใจความยังคงเดิม เพื่อให้ผู้เรียนได้ตอบแบบทดสอบที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้อย่างชัดเจนจนสมรรถภาพทางสมอง จึงจะทำให้ได้ผลการทดสอบที่แท้จริง

7. ควรหลีกเลี่ยงคำถามข้อหนึ่งข้อใดที่ไปแนะคำตอบในอีกข้อหนึ่ง
8. ควรมีการตรวจสอบและวิจารณ์แบบทดสอบ (ข้อสอบ) โดยผู้ที่เกี่ยวข้องในรายวิชานั้น ๆ เพื่อพัฒนาปรับปรุงแบบทดสอบ

วิญญา วิศาลาภรณ์ (2553: 12) กล่าวถึงหลักเบื้องต้นที่ควรพิจารณาประกอบการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังต่อไปนี้

1. ควรสร้างแบบทดสอบที่จะวัดผลตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ โดยเป็นสิ่งที่ต้องการวัด และวัดได้จริง ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องทราบว่า ก่อนการเรียนรู้ นักเรียนมีความรู้ ความสามารถอย่างไร
2. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดพัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนหลังจากที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ แต่ทั้งนี้ ผู้สอนจะต้องทราบว่า ก่อนการเรียนรู้ นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในระดับใด
3. การวัดผลการศึกษาเป็นการวัดที่ไม่สมบูรณ์ และเป็นการยากที่จะวัดทุกสิ่งทุกอย่างที่สอนภายในเวลาอันจำกัด และสิ่งที่สอบวัดผลจึงเป็นเพียงตัวแทนของพฤติกรรมทั้งหมดเท่านั้น ดังนั้น จะต้องมั่นใจว่า สิ่งที่สอบวัดผลถือเป็นตัวแทนที่แท้จริงของการเรียนการสอนทั้งหมด
4. การสอบวัดผลเป็นเพียงการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยอ้อม และเป็นการยากที่จะใช้ข้อสอบเขียนตอบ ดังนั้น การสอบวัดผลพฤติกรรมจะต้องทำอย่างถูกต้องและรอบคอบ
5. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ใช่เพียงการให้เกรดเท่านั้น แต่การวัดผลเป็นเครื่องมือที่จะช่วยพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของผู้สอนและผู้เรียน ดังนั้น การสอบปลายภาคเพียงครั้งเดียว จึงไม่เพียงพอที่จะวัดกระบวนการพัฒนาของนักเรียนได้
6. การพัฒนาการเรียนการสอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับกาทดสอบเพียงอย่างเดียว แต่สิ่งที่สำคัญคือ กระบวนการและวิธีการสอนของครู
7. การวัดผลการศึกษาควรจะมีวิธีการการวัดที่ละเอียดที่สุด เพื่อให้เกิดการผิดพลาดน้อยที่สุด ซึ่งทฤษฎีการวัดผลเชื่อว่า “คะแนนที่สอบได้ = คะแนนจริง + ความผิดพลาดในการวัด”
8. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะเน้นวัดผลความสามารถในการใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ หรือการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ
9. ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรคำนึงถึงขีดจำกัดของเครื่องที่ใช้ในการวัดผล ซึ่งส่วนใหญ่จะนิยมใช้ข้อสอบ ทั้งนี้ ควรจะใช้ประเภทหรือคำถามของแบบทดสอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชา และจุดมุ่งหมายของการวัดผล ควรมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพราะสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน จะทำให้ได้ผลสอบที่แตกต่างกัน รวมถึงการจัดทำแบบทดสอบที่เหมาะสมกับผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ระดับความยากง่ายของภาษา ลำดับขั้นของคำถาม (ง่ายไปหายาก)

ซึ่งสอดคล้องกับ สมนึก ภัททิยธนี (2551: 67 – 71) ที่กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เป็นเครื่องวัดผลที่มีคุณค่าและสำคัญที่สุด แต่ทั้งนี้แบบทดสอบที่มีคุณภาพจะต้องมีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวัดในสิ่งที่ต้องการจะวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำ
2. ความเชื่อมั่น หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดผลได้อย่างคงที่คงวา สม่าเสมอ และไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะทำการทดสอบกี่ครั้งก็ตาม
3. ความยุติธรรม หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ไม่เปิดโอกาสให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบในกลุ่มผู้เข้าสอบด้วยกัน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำข้อสอบโดยการเดา ไม่ให้นักเรียนที่ขี้เกียจหรือไม่สนใจการเรียนทำข้อสอบได้ดี ผู้ที่จะทำข้อสอบได้ดีควรจะเป็นนักเรียนที่เรียนเก่งและขยันเท่านั้น
4. ความลึกของคำถาม หมายถึง ข้อสอบแต่ละข้อจะไม่ถามอย่างผิวเผินหรือเป็นการถามความรู้แบบความจำ แต่ต้องถามให้นักเรียนนำความรู้ ความเข้าใจไปคิด ดัดแปลงแก้ปัญหาแล้วจึงตอบได้
5. ความยั่วยุ หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และไม่ควรใช้คำถามซ้ำซาก ควรจะเป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะของการท้าทายและยั่วยุให้นักเรียนอยากตอบ โดยเรียงจากข้อง่ายไปหาข้อยาก ใช้ข้อสอบรูปภาพบ้าง ถามข้อละปัญหาบ้าง และมีรูปแบบของข้อสอบที่น่าสนใจ หากเป็นข้อสอบแบบอัตนัย ควรจะให้บรรยายด้วยความยาวที่พอเหมาะ และไม่ถามหลายประเด็นในข้อเดียวกัน
6. ความจำเพาะเจาะจง หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทางหรือทิศทางของคำถามและคำตอบที่ชัดเจนไม่คลุมเครือ ไม่แฝงกลเม็ดใด ๆ ที่ทำให้นักเรียนเกิดความงุนงง
7. ความเป็นปรนัย หมายถึง ข้อสอบที่มีลักษณะการตั้งคำถามที่ชัดเจน ทำให้ผู้สอบทุกคนเข้าใจความหมายที่ตรงกัน การตรวจให้คะแนนตรงกันแม้ว่าจะทำการตรวจหลายครั้งหรือหลายคนก็ตาม และแปลความหมายของคะแนนได้เหมือนกัน
8. ประสิทธิภาพ หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อมากพอประมาณ ใช้เวลาในการสอบที่เหมาะสม ประหยัดค่าใช้จ่าย ตรวจให้คะแนนได้รวดเร็ว รวมถึงสถานการณ์ในการสอบที่ดี เช่น สภาพห้องสอบเรียบร้อยไม่มีสิ่งรบกวนผู้เข้าสอบ กรรมการคุมสอบด้วยความรัดกุม ฯลฯ

9. อำนาจจำแนก หมายถึง ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกผู้เข้าสอบที่มีคุณลักษณะหรือความสามารถที่ต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นลักษณะของข้อสอบที่ดีที่ต้องมีอำนาจจำแนกสูง ทั้งนี้ ทฤษฎีการวัดผลแบบอิงกลุ่ม จะจำแนกผู้เข้าสอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่งกับกลุ่มอ่อน ทั้งนี้ เพราะข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกสูง แสดงว่ากลุ่มเก่งทำข้อสอบข้อนั้นถูก แต่กลุ่มอ่อนทำข้อสอบข้อนั้นไม่ถูก ส่วนทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ จะจำแนกผู้เข้าสอบออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรอบรู้กับกลุ่มที่ไม่รอบรู้ หากข้อสอบมีอำนาจจำแนกสูง แสดงว่ากลุ่มรอบรู้ทำข้อสอบข้อนั้นถูก แต่กลุ่มไม่รอบรู้ทำข้อสอบข้อนั้นไม่ถูก

10. ความยาก หมายถึง จำนวนคนตอบข้อสอบได้ถูกมากน้อยเพียงใดหรืออัตราส่วนของจำนวนคนตอบถูกกับจำนวนคนทั้งหมดที่เข้าสอบตามทฤษฎีการวัดผลแบบอิงกลุ่ม โดยข้อสอบที่ดี คือ ข้อสอบที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป เรียกว่า มีความยากพอเหมาะ จะทำให้สามารถจำแนกผู้เข้าสอบได้ว่า ใครเก่งใครอ่อน ส่วนทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ จะถือว่าข้อสอบที่ดี จะสามารถวัดได้ว่า ผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์หรือไม่ เพราะการที่ทุกคนทำข้อสอบได้ถูก แสดงว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แล้ว

สรุปได้ว่า แบบทดสอบที่ดีมีคุณภาพย่อมทำให้การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความถูกต้องแม่นยำ ครอบคลุม และได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

7. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผลจากการที่ความต้องการได้รับการตอบสนอง โดยมีความหมาย ดังต่อไปนี้

ศิริพร พรหมนา (2561: 44) ให้ความหมายความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในด้านความพอใจหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ หากเป็นทางบวกจะทำให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงาน แต่หากเป็นทางลบจะส่งผลเสียต่อการปฏิบัติงานทันที

พิสุทธา อารีราษฎร์ (2550: 176) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ ซึ่งความรู้สึกนั้นทำให้บุคคลนั้นเอาใจใส่และทำทุกอย่างเพื่อให้บรรลุถึงความมุ่งหมายดังที่มีต่อสิ่งนั้น

สมหมาย เปียถนอม (2551: 5) สรุปความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรม เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุขเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการ และเป็นสิ่งกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้น ๆ ทั้งนี้ ความพึงพอใจจะทำให้บุคคลเกิดความสบายใจและมีความสุขที่ความต้องการได้รับการตอบสนอง

สมาน วัฒนรังสี (2556: 44) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนบุคคลที่ได้รับ การตอบสนอง หรือแสดงให้เห็นว่ามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไรกับประสบการณ์ที่ได้รับหรือจากการปฏิบัติ กิจกรรมที่เกิดขึ้นว่า มีทัศนคติ ความชอบ ความพอใจ ถูกใจ หรือสนใจ ซึ่งเป็นสภาพของจิตใจที่ แสดงออกมาให้เห็นได้ โดยพิจารณาจากพฤติกรรมของผู้ถูกวัดความพึงพอใจ และระดับความพึงพอใจ จะเป็นสิ่งที่บ่งบอกว่า การจัดกิจกรรมนั้น ๆ ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดอีกด้วย

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลเกี่ยวกับความต้องการ ซึ่งส่งผลดีและ ผลเสียกับบุคคล โดยจะส่งผลดีกับการปฏิบัติงานหรือกับตัวบุคคล หากว่าความต้องการนั้นได้รับการ ตอบสนอง แต่หากความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนองจะส่งผลเสียต่อตนเองและการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ อีกทั้ง ระดับความพึงพอใจจะเป็นสิ่งบ่งชี้ว่า การจัดกิจกรรมนั้น ๆ ประสบความสำเร็จมากน้อย เพียงใด

7.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ

เสาวภาคย์ ปฐมพฤษ์วงศ์ (2558: 32) กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะสร้างความรู้สึกรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีระหว่างกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีของบุคคล เพื่อช่วยให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิภาพสูงสุด

วิจิตรา พลสำโรง และคนอื่น ๆ (2551: 9) กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะงานเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ ถึงความก้าวหน้าของงาน และเป็นปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพของการบริการและการดำเนินงานบริการ ให้ประสบความสำเร็จ เพื่อสร้างและรักษาความรู้สึกที่ดีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริการและ เป็นตัวขับเคลื่อนในการทำงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานต่อไป

อำนาจ นาคแก้ว (ออนไลน์) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อ การทำงานในทางบวกเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานแล้วได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นต่อความมุ่งมั่นที่จะทำงานต่อความมุ่งมั่น ที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จทั้งของตนเองและองค์กร

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว ในการปฏิบัติงาน ทั้งส่วนบุคคลและองค์กร

7.3 แนวทางการวัดความพึงพอใจ

เนื่องด้วยความพึงพอใจเป็นนามธรรม ดังนั้น จึงต้องมีการเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลที่ให้ข้อมูลตรงกับความต้องการ ทั้งนี้ สมาน วัฒนรังสี (2556: 45) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจให้ได้ผลถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ผู้ประเมินจะต้องเลือกใช้วิธีการวัดและเครื่องมือที่หลากหลาย ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต การรายงานตนเอง การใช้สถานการณ์ บทบาทสมมติ โดยมีเครื่องมือที่ใช้วัด ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานตนเอง แบบตรวจสอบรายการ ทั้งนี้ การเลือกใช้เครื่องมือจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการวัด เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ปริญญา จรรย์รัตน์ และคณะ (2546: 5) ที่กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี อาทิ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องของนามธรรม จึงทำให้การวัดความพึงพอใจเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ดังนั้น ในการวัดผลความพึงพอใจจึงควรใช้วิธีการวัดและเครื่องมือในการวัดที่หลากหลายรูปแบบมากกว่าที่จะเป็นเพียงรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเท่านั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงตรงกับความต้องการ และมีความน่าเชื่อถือ

8. แนวคิด Active Learning

Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ โดยมีผู้สอนให้คำปรึกษาและแนะนำ ด้วยการทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) เพื่อให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และเพื่อสร้างทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562: 4)

8.1 ความหมายของ Active Learning

ปริญญ ช พรหมภาสิต (2559: 7) ให้ความหมายของ Active Learning คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิควิธีที่หลากหลาย โดยให้ความสำคัญกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง และการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จำลอง บุญเรืองโรจน์ และคนอื่น ๆ (2561: 14) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสร้างความรู้จากสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติระหว่างการเรียนการสอนผ่านการพูด การฟัง การอ่าน และการสะท้อนความคิด

บุญยาพร ภูทอง (2557: 1) กล่าวว่า Active Learning คือ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าฟังเพียงอย่างเดียว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ออนไลน์) ให้คำจำกัดความ Active Learning ว่าเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 4) ให้ความหมายของ Active Learning) หมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน โดยผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติจริง ด้วยการคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

สรุปได้ว่า Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง เน้นการมีส่วนร่วมและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติจริงไปใช้ในการลงมือจริงได้

8.2 ความสำคัญของ Active Learning

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 4 - 5) กล่าวถึงความสำคัญของ Active Learning ดังนี้

1. ส่งเสริมการมีอिनาระทางความคิดและการกระทำของผู้เรียน การมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง มุ่งสร้างให้ผู้เรียนได้ค้นหาสไตล์การเรียนรู้ของตนเอง
2. สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การความสำเร็จในภาพรวม
3. ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถของตนเอง ทั้งนี้ด้วยผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติอย่างกระตือรือร้นผ่านกิจกรรมที่ผู้สอนได้จัดเตรียมไว้ให้หลากหลายรูปแบบ จึงทำให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง
4. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งผู้เรียนและผู้สอน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (อ้างใน สถาพร พุทธิพิฏฐกุล, 2555: 1) อธิบายลักษณะสำคัญของ Active Learning ดังต่อไปนี้

1. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง อาทิ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
2. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
3. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และการร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
5. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
6. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน ฟัง และคิดอย่างลุ่มลึก โดยผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
7. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
8. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด
9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
10. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน

จะเห็นได้ว่า Active Learning มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน เพราะความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน โดยเปลี่ยนบทบาทผู้เรียนจากผู้รับเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง และผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และเป็นที่ปรึกษามากกว่าจะเป็นผู้ให้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพตามความถนัดของตนเอง

8.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

ในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถจัดได้ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตลอดจนนักเรียนในทุกระดับ ทั้งรายบุคคล แบบกลุ่มเล็ก และแบบกลุ่มใหญ่ (ปริญญพรหมภาสิต, 2559: 8) โดยมีรูปแบบกิจกรรม (Mckinney อ้างใน ปริญญพรหมภาสิต, 2559: 8) ดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนได้คิดเกี่ยวกับประเด็นตามที่กำหนด (Think) จากนั้นมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนอีกคน (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)
2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 – 6 คน
3. การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
4. การเรียนรู้แบบใช้เกม เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมมาบูรณาการในการเรียนการสอน
5. การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอประมาณ 5 – 20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิดีโอที่ได้ดู ด้วยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือร่วมกันสรุปเป็นรายการกลุ่ม
6. การเรียนรู้แบบได้วาที เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนนำเสนอข้อมูลจากประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม
7. การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้
8. การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนการวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้วางแผนการเรียนรู้ตามแผนสรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้ อาจจะเรียกการเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัยว่าเป็นการสอนแบบโครงงานหรือแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
9. การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา และให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ไขปัญหภายในกลุ่ม จากนั้นนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด
10. การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้จดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

11. การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว ซึ่งประกอบด้วยบทความ ข้อมูลสารสนเทศข่าวสารและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่น ๆ

12. การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนคนอื่น ๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 6) กล่าวถึงลักษณะกิจกรรมที่เป็น Active Learning ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ลดบทบาทการสอนและการให้ความรู้โดยตรงของผู้สอน แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้นำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และพัฒนาทักษะกระบวนการคิดไปสู่ระดับที่สูงขึ้น
3. เชื่อมโยงผู้เรียนกับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาของชุมชน สังคม หรือประเทศชาติ
4. เป็นการนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ
5. เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดของตนเองอย่างมีเหตุมีผล มีโอกาสร่วมอภิปรายและนำเสนอผลงาน
6. เน้นการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน

จิรายุทธิ์ อ่อนศรี (ออนไลน์) กล่าวว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ควรมีลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน โดยกิจกรรมจะต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน และเน้นผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้
2. สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีของผู้เรียนกับผู้สอน และเพื่อนในชั้นเรียน
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

4. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย
6. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหาและกิจกรรม
7. ผู้สอนจะต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออกและความคิดของผู้เรียน

จะเห็นได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning เป็นกระบวนการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติผ่านกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ ด้วยการเปลี่ยนศูนย์กลางการเรียนรู้ จากผู้สอนมาเป็นผู้เรียน โดยผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ สถาพร พงษ์พิบูล (2555: 12) กล่าวว่า *การปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน* จะเป็นแนวทางสำคัญไปสู่ความสำเร็จในด้านคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุขานาฏ สิตานุรักษ์ (2552) วิจัยเรื่อง *การสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่* มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้เหมาะสมกับชุมชนและกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยพัฒนาเชิงทดลอง โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสำรวจความต้องการด้านการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบอาชีพกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยว
2. แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
3. แบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ความรู้ภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการอาชีพกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยว ก่อนและหลังการดำเนินการวิจัย
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการอบรมโดยใช้แบบฝึกหัดทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
6. การจัดเวทีชุมชน กลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวของชุมชน 3 กลุ่ม

โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรด้านการท่องเที่ยวในชุมชนวัดคูม่านมงคลชัย ประกอบด้วย ผู้ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวจากอำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันทราย และอำเภอสันกำแพง จำนวน 3 อาชีพ ได้แก่ อาชีพนวดแผนโบราณ อาชีพทำผลิตภัณฑ์พวงกุญแจ ไม้สักดอกเงิน และอาชีพขายของหัตถกรรม จำนวน 33 และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 2 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 21 คน ซึ่งพบว่า การสร้างแบบฝึกทักษะที่ดีควรจะเป็นการฝึกที่ผู้เรียนมีความพร้อมจะเรียนมีความสนใจ เห็นประโยชน์ในเรื่องนั้น ๆ จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะดังกล่าว ตลอดจนพัฒนาความรู้ และมีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกทักษะภาษาอันจะทำให้ชุมชนเข้มแข็งต่อไป เพราะเมื่อสามารถสื่อสารได้โดยไม่ต้องผ่านล่าม จะทำให้เกิดการพึ่งตนเอง ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพของตน อันจะส่งผลถึงการพัฒนากการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป อีกทั้งทำให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจที่สามารถสื่อสารด้วยตนเองได้ และประกอบอาชีพอย่างมีความสุข ส่งผลทำให้ประเทศชาติ มีเศรษฐกิจ และสังคมที่ดีต่อไป อีกทั้ง การที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีโอกาสลงพื้นที่จริง ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ ได้เห็นสภาพของปัญหาอย่างแท้จริง และเกิดความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาให้ชุมชน อันจะนำไปสู่การเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนอันเป็นประโยชน์กับชุมชน และมีโอกาสปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต

นทีธร นาคพรหม และอโณทัย พลเยี่ยม เพชรแสง (2560) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ และทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ รวมถึงการประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษและความพึงพอใจของการใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 182 คน ประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 2 และ 3 โดยมีผลการศึกษา ดังนี้ จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ทำให้ทราบถึงความจำเป็นและความต้องการที่แท้จริงของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษา ตลอดจนสภาพการจัดการเรียนการสอน และพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา จากข้อมูลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้นำไปกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับสภาพของผู้สอนและผู้เรียน จากนั้นนำไปทดลองใช้ และจากประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น หลังจากทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่า ชุดการเรียนรู้สามารถ

เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ จากการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากต่อชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้วยจำนวนเนื้อหาในชุดการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และสามารถช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากอ่านภาษาอังกฤษมากขึ้น

จรินทร์ธร ภัทรพงศ์โอฬาร (2560) ศึกษาเรื่อง *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้ชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษผ่านสื่อสิ่งพิมพ์สาธารณะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 และเปรียบเทียบความสามารถทั้งก่อนและหลังการฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านออกเสียง* ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษาที่ทำการทดสอบพูดแนะนำตนเองและสถาบันของตนเองไม่ผ่าน จำนวน 10 คน และจากการศึกษาพบว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 ด้วยชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง ได้ผลสัมฤทธิ์ในระดับที่น่าพอใจ นักศึกษามีทักษะการพูดออกเสียงดีขึ้น ทั้งนี้ การอ่านเป็นทักษะที่จะสัมฤทธิ์ได้จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

จิราวดี ทองประศรี (2560) ศึกษา *การพัฒนาความสามารถในการพูดสนทนาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อผสม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์* โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อผสม ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสื่อผสม มีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 จำนวน 20 คน พบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านการพูดสนทนาภาษาอังกฤษดีขึ้นมาก หลังจากผู้สอนใช้สื่อผสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพราะสื่อผสมเป็นสื่อการสอนที่หลากหลายเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ทำกิจกรรมร่วมกัน และรู้จักแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมีระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อสื่อผสมในระดับมาก

เดชดนัย จุ้ยชุม และคณะ (2559) ศึกษา *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะการคิดของนักศึกษา (Thinking Skill) รหัสวิชา 11 - 024 - 112 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning)* โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเรียน การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในรายวิชาทักษะการคิด รหัสวิชา 11 - 024 - 112 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ ในรายวิชาทักษะการคิด รหัสวิชา 11 - 024 - 112 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 83 คน ซึ่งมีผลการศึกษาดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างดีขึ้นทั้งในด้านการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงความคิดเห็น และการแสดงออกเพื่อสะท้อนความคิดเห็นร่วมกัน หลังจากได้รับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม ซึ่งทำให้นักศึกษาแต่ละคนได้ทราบถึงจุดเด่นจุดด้อยของตนเองและผู้อื่น การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม กล่าวแสดงออก กล่าวแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ รวมถึงมีการวางแผน กลั่นกรองร่วมกันภายในกลุ่มก่อนการนำเสนอสะท้อนความคิดเห็นจากโจทย์ที่ให้ จึงทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมทางการเรียนที่มีคุณลักษณะจิตพิสัยเชิงบวกและคุณธรรมที่พึงประสงค์

2. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า คะแนนจากการทดสอบหลังการเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม (Active Learning) สูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม (Active Learning) ทำให้นักศึกษาจะต้องศึกษาค้นคว้า และทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะเรียนมาก่อน อีกทั้ง เป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยกระบวนการกลุ่ม ทำให้ต้องมีการปรึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ เมื่อเสร็จสิ้นการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า และกิจกรรมต่าง ๆ ผู้สอนจะบรรยายเพิ่มเติมในส่วนเนื้อหาที่ขาดตกบกพร่องไป

3. ในการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) พบว่า อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมหลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แสดงออก เกิดความสนุกในการเรียน และมีความมั่นใจในการนำเสนอผลงาน ซึ่งมีความน่าสนใจมากกว่าการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว

วีรยุทธ พลายเล็ก (2563) ศึกษา *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อขยายผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 26 คน ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งมีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้*

1. จากการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา (5C Model) พบว่า มีประสิทธิภาพมากพอต่อการนำไปใช้จัดการเรียนการสอนและช่วยเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวได้ถูกออกแบบตามขั้นตอนของวิธีการเชิงระบบ ด้วยการนำข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบมาวิเคราะห์เช่น หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในประเทศที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning ผู้ที่เชี่ยวชาญทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

2. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีประสิทธิภาพ ด้วยมีพัฒนาการสูงขึ้น ดังนี้

2.1 ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า มีพัฒนาการสูงขึ้น เนื่องมาจากรูปแบบการจัดกิจกรรมตามที่นักเรียนสนใจและได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความท้าทายทั้งตนเองและเพื่อน ๆ ประกอบกับนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมและมีเป้าหมายที่นักเรียนร่วมกันวางแผน จึงทำให้การเรียนมีความหมายต่อตัวนักเรียน รวมทั้งมีความเข้าใจในเรื่องของทักษะและกระบวนการมากขึ้น รมณ์ตระวังตัวเองในการเรียนมากขึ้น เพราะรู้ว่ามีภาระประเมินตรงจุดใด ต้องแสดงออกมาเช่นไร

2.2 จิตคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า มีพัฒนาการสูงขึ้น เนื่องมาจากนักเรียนมีประสบการณ์ที่ดีจากเรียน เช่น ประสบความสำเร็จในการเรียนจึงทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีแรงจูงใจในการเรียน เกิดความสนุกสนาน ท้าทายความสามารถ รวมทั้งต้องการเอาชนะเพื่อน ๆ จึงทำให้เกิดการฝึกฝนหรือทำซ้ำจนเกิดเป็นความชำนาญและเป็นทักษะ และเมื่อนักเรียนเห็นประโยชน์ของคณิตศาสตร์ที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ก็จะยิ่งพัฒนาจิตคณิตศาสตร์ของตนเองต่อไป

3. ผลการขยายรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา (5C Model) พบว่า มีพัฒนาการสูงขึ้นจากระดับปานกลาง เนื่องจากนักเรียนรู้สึกที่ตนเองมีส่วนร่วมกับการกำหนดเป้าหมายของการเรียน และมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม จึงทำให้สนใจมากขึ้น ประกอบกับนักเรียนได้ทำกิจกรรมที่ได้แสดงออก ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจว่าสามารถทำกิจกรรมนั้นได้สำเร็จ และเพื่อน ๆ ให้การยอมรับ โดยได้รับการช่วยเหลือจากครูที่คอยช่วยเหลืออยู่ข้าง ๆ จึงทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว

อำนาจ สมบัติยานุชิต (2552) ศึกษา การใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูด การอ่านภาษาอังกฤษและความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของนักเรียนระดับก้าวหน้า มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด ความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษ และความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาท้องถิ่นของนักเรียน ก่อนและหลังการเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา จำนวน 43 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ (อ.43101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งมีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อันเนื่องจาก

1.1 ในการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่ตนมีอยู่กับเนื้อหาที่อ่าน โดยผู้เรียนสามารถใช้กลยุทธ์ทางการอ่านในการคาดเดาคำศัพท์และเนื้อเรื่องเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ง่ายขึ้น

1.2 ในการดำเนินกิจกรรมการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้พูดคุยกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในข้อมูลที่ตนเองรับผิดชอบ การเรียนรู้แบบร่วมมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ วิธีการต่อชิ้นส่วน วิธีการร่วมมือร่วมกลุ่ม และวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ซึ่งกิจกรรมแต่ละแบบจะเป็นการใช้กิจกรรมที่หลากหลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก ด้วยการพูดแลกเปลี่ยนข้อมูล ดำเนินการพูด เพื่อสรุปความจากเนื้อเรื่องที่อ่านตามที่ได้รับมอบหมาย

1.3 ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีส่วนช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการพูดของนักเรียน ซึ่งการจัดกลุ่มในลักษณะที่ละความสามารถและมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ทั้งนี้ สมาชิกทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน บรรยากาศในการเรียนเป็นไปด้วยความสนุกสนาน และทุกคนรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีความสำคัญที่มีส่วนช่วยเหลือให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม โดยบทบาทในการดำเนินกิจกรรมส่วนใหญ่ผู้เรียนจะเป็นผู้ปฏิบัติ ส่วนครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการพูดสรุปความในเรื่องที่ตนรับผิดชอบ โดยใช้ภาษาของตนเองอย่างเป็นกันเองในกลุ่ม

2. ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ เพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียนรู้ เนื่องจาก

2.1 การใช้เนื้อหาท้องถิ่นมีส่วนช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียน การกำหนดเนื้อหาท้องถิ่นที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในบทเรียนมาจากการสอบถามและวิเคราะห์ความสนใจของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ Unit 1 Tradition & Local Entertainment Unit 2 Local Dishes และ Unit 3 Occupation & Local Product โดยจัดทำในรูปแบบบทเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้เกิดความอยากอ่าน เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัว ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้นั้นเป็นไปอย่างมีความหมาย ทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษาโดยอัตโนมัติ ด้วยไม่ได้เป็นการเรียนภาษาแบบการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ภาษา

2.2 ลักษณะการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือที่จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มมีสมาชิก 4 คน ละความสามารถด้านภาษาอังกฤษ มีส่วนส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ กล่าวคือ แต่ละกลุ่มประกอบด้วย นักเรียนที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ได้มาทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันในลักษณะการพึ่งพาในทางบวก (Positive Interdependence) โดยแต่ละคนมีหน้าที่ของตนในการปฏิบัติภารกิจอ่านเรื่องที่ได้รับมอบหมายและนำมาแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มของตน เพื่อที่สมาชิกทุกคนจะต้องนำความรู้ไปใช้ในการทดสอบท้ายบทเรียน ดังนั้น แต่ละคนจึงต้องพยายามทำคะแนนให้ได้สูงสุด เพราะคะแนนที่ได้ของแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

3. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาท้องถิ่นของนักเรียนหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่น ในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียนรู้ เนื่องจาก

3.1 เนื้อหาท้องถิ่นที่ใช้เป็นบทเรียนสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ เนื้อหาที่ใช้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้มาจากการสำรวจความต้องการ ความสนใจของนักเรียน โดยนำมาวิเคราะห์จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วย คือ Unit 1 Tradition & Local Entertainment Unit 2 Local Dishes และ Unit 3 Occupation & Local Product จากการที่ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาในสิ่งที่สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว

จะเป็นการผ่อนคลายความวิตกกังวลในขณะที่ต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษไปด้วย และก่อให้เกิดเจตคติที่ดีในการเรียน เมื่อผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และทำความเข้าใจบทอ่านได้ จะเป็นการเพิ่มแรงจูงใจทำให้สามารถศึกษาเนื้อหา เชื่อมโยงความรู้และทำความเข้าใจบทอ่านได้ จะเป็นการเพิ่มแรงจูงใจทำให้สามารถศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมความรู้ท้องถิ่นของตนได้มากยิ่งขึ้น

3.2 ลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือมีส่วนช่วยส่งเสริมความรู้ของเนื้อหาในบทเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งแบบการต่อชิ้นส่วน การอ่านแบบร่วมมือ และการร่วมมือร่วกลุ่ม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือ และอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

กิตติกันยา ลิ้มปรีพัฒนา (2555) ศึกษา การใช้กลวิธีการใช้ภาพเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษและความมั่นใจของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังจากใช้กลวิธีการใช้ภาพเป็นสื่อ และเพื่อเปรียบเทียบผลของความมั่นใจในตนเองก่อนและหลังการใช้กลวิธีดังกล่าวข้างต้น โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนแมริมวิทยาคม 20 คน ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ ฟัง พูด ซึ่งมีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการพูดนำเสนอของนักเรียนผ่านเกณฑ์หลังได้รับการสอนด้วยกลวิธีการใช้ภาพเป็นสื่อพัฒนาขึ้นตามลำดับ ดังนี้

1.1 เทคนิคการส่งเสริมความคิดโดยใช้ภาพเป็นสื่อ เป็นเทคนิคที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดจากประสบการณ์ของตนเองที่สะสมได้ โดยใช้ภาพเป็นสื่อกลางในการนึกย้อนซึ่งนำมาสู่การเรียนรู้เพิ่มเติม ซึ่งเมื่อผู้เรียนได้ฝึกทักษะการส่งเสริมความคิดโดยใช้ภาพเป็นสื่อ โดยการใช้จินตนาการดูภาพ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนอาศัยความรู้เดิมจากประสบการณ์ในการตีความจากสิ่งที่เห็น แล้วนำมาคิดวิเคราะห์ก่อนที่จะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในช่วงที่มีการตอบคำถามของครูผู้สอน

1.2 ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเพิ่มพูนคำศัพท์ และโครงสร้างทางภาษาทำให้ตนเองสามารถพัฒนาความสามารถทางด้านการพูดภาษาอังกฤษได้พอสมควร สังเกตได้จากการนำเสนอผลงานของผู้เรียน มีการใช้คำศัพท์ และโครงสร้างทางภาษาที่ดีขึ้นพอสมควร แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ จากการแบ่งปันประสบการณ์

1.3 ผู้เรียนรวบรวมความคิดของตน โดยการวาดภาพตามความเข้าใจจากสิ่งที่ได้เห็นและจากประสบการณ์ก่อนการพูดนำเสนอความคิดของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนวาดภาพจากประสบการณ์ของผู้เรียนได้สอดคล้องกับเรื่องที่น่าสนใจมีส่วนช่วยในการทำให้เกิดทักษะทางด้านความคิดและการรวบรวมความคิดจากหลาย ๆ แหล่งเพื่อนำมาสู่การพัฒนาในการพูด ซึ่งบทบาทของผู้สอนมีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เพราะครูผู้สอนสามารถทำให้

บรรยากาศห้องเรียน สภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความคิด เพราะก่อนการพูดผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ความคิดสรุปใจความออกมาเป็นการคิดโดยใช้ภาพเป็นสื่อในการนำเสนอ

1.4 กลวิธีการใช้ภาพเป็นสื่อ เป็นกลวิธีที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดจินตนาการ การมองเห็นภาพในรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งในการพูดนำเสนอจำเป็นต้องใช้ความคิดและจินตนาการ ซึ่งสอดคล้องกับการพูดในรูปแบบการการพูดที่เรียกว่า การพูดพรรณนา

1.5 ในกระบวนการเรียนการสอนแต่ละแผน นักเรียนได้พูดนำเสนอในทุก ๆ แผน และในแต่ละครั้งนักเรียนต้องรับผิดชอบภาระงานที่ต่างกัน ซึ่งการเรียนการสอนนี้ นักเรียนได้ฝึกการพูดนำเสนอซ้ำ ๆ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเกิดความคุ้นเคยกับการพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน

2. ความมั่นใจในตนเองในการพูดนำเสนอของผู้เรียนสูงขึ้นหลังการใช้กลวิธีการใช้ภาพเป็นสื่อ ดังนี้

2.1 จากแผนการสอบทั้ง 4 แผน เอื้อต่อการฝึกให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเอง ด้วยการลดความกังวลของผู้เรียน เนื่องจากเรื่องที่น่าเสนอเป็นเรื่องจากประสบการณ์ตรงของผู้เรียน รวมทั้งผู้เรียนได้ฝึกการออกเสียงในขั้นตอนการตอบคำถามมากพอสมควร ทำให้เกิดความคุ้นเคยในเนื้อหาที่ผู้เรียนจะต้องพูดต่อไป การสร้างความคุ้นเคยในการใช้กลวิธีการใช้ภาพเป็นสื่อในกิจกรรมก่อนมีการนำเสนอ ทำให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยต่อการพูดและการใช้ภาพ จึงทำให้ไม่เกิดอาการประหม่า กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีความเชื่อมั่นที่จะสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จตามที่ตนเองคาดหวัง

2.2 ผู้เรียนได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนการพูดนำเสนอที่มีในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการใช้ภาพเป็นสื่อ โดยเริ่มจากการฝึกตอบคำถามจากภาพที่ครูให้ดูในห้องเรียน จะทำให้นักเรียนมีความคุ้นชินกับการพูดภาษาอังกฤษ และคำศัพท์ จึงทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจเพิ่มมากขึ้น เมื่อต้องไปนำเสนอผลงานจริง ด้วยมีโอกาสฝึกซ้อมและฝึกฝนการพูดโดยไม่ต้องกังวลกับการแก้ไขข้อผิดพลาด และยังได้เรียนรู้ในบรรยากาศที่ผ่อนคลายผ่านงานศิลปะ โดยได้รับคำแนะนำและกำลังใจจากผู้สอน

สุภาวรรณ อินตะแก้ว (2557) ศึกษา การใช้เกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มเพื่อส่งเสริมความรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และทักษะสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการเรียน โดยใช้เกมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียน โดยใช้เกมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม และเพื่อศึกษาทักษะสังคมของนักเรียนหลังการเรียน โดยใช้เกมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่กำลังเรียน

รายวิชาภาษาอังกฤษ (อ 21101) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 38 คน ซึ่งมีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มมีความรู้ไวยากรณ์สูงขึ้นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากปัจจัยสำคัญ ดังนี้

1.1 กิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยสมาชิกในทีมจะมีการช่วยเหลือเพื่อร่วมกันอธิบาย แสดงความคิดเห็น แก้ปัญหา รวมถึงการตัดสินใจ ให้เพื่อนร่วมทีมได้เข้าใจในเนื้อหาโครงสร้างไวยากรณ์ที่กำลังเรียนในแผนการสอนนั้น มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น ด้วยการแบ่งผู้เรียนเป็นทีม โดยละความสามารถ เพศ และผลการเรียน

1.2 กิจกรรมการแข่งขันระหว่างกลุ่มมีขั้นตอนการเรียนการสอนที่โดดเด่น และจากการสอบถามผู้เรียนถึงความรู้สึกที่ได้เรียนด้วยกลวิธีนี้ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ มีความสุขและสนุกสนานในการเรียนไวยากรณ์ เนื่องด้วยนักเรียนได้ทดสอบความรู้ และความสามารถของตนเอง หลังจากการทำแบบฝึกหัดร่วมกับเพื่อนในทีม โดยผ่านการแข่งขันกับทีมอื่น แทนที่จะเป็นการทดสอบทั่ว ๆ ไป แต่การใช้เกมเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์แทน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ ความพยายาม และความกระตือรือร้นที่จะทำคะแนนให้ดีที่สุด เพื่อทำให้ทีมของตนประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ บรรยากาศของการเรียนยังเต็มไปด้วยความสนุกสนาน และไม่เคร่งเครียดด้วย ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มที่มีความสามารถภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยมีปัจจัยสำคัญ ดังนี้

2.1 ความรู้แบบตรงและแบบอ้อม โดยความรู้แบบตรง หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางภาษา โครงสร้าง และไวยากรณ์ ส่วนความรู้แบบอ้อม หมายถึง การนำความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ ซึ่งกิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้รับความรู้แบบตรง ซึ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ที่ได้รับจากการสอนในชั้นเรียน และการทำแบบฝึกหัดกับเพื่อนในทีม จะเป็นความรู้แบบอ้อม เป็นการนำความรู้ไวยากรณ์ที่ได้เรียนมาใช้ในการพูดสื่อความออกมา

2.2 กิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่เคร่งเครียด บรรยากาศในห้องเรียนส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อการพูดภาษาอังกฤษ แม้ว่าการพูดภาษาอังกฤษให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จะเป็นสิ่งที่ยากสำหรับผู้เรียนในระดับต้น และอาจมีบ้างที่ผู้เรียนพูดผิดหรือพูดไม่ชัด เช่น การออกเสียงตัวสะกด หรือการออกเสียงเน้นตัวสะกด หรือเสียงลงท้ายด้วย -s -z แต่การออกเสียง ไม่ชัดบ้างหรือการลืมออกเสียงลงท้ายของผู้เรียนก็ได้เป็นอุปสรรคต่อการเข้าใจในเนื้อหาของผู้ฟัง เพราะผู้เรียนสามารถนำความรู้ไวยากรณ์มาใช้สื่อสารได้ดี เพียงแต่ต้องอาศัยระยะเวลาในการฝึกฝนให้การออกเสียงนั้นดียิ่งขึ้นไป และด้วยเหตุที่กิจกรรมเกมการแข่งขัน

ระหว่างกลุ่มมีขั้นตอนการเรียนการสอนที่จูงใจผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสบายใจ ก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนไม่เคร่งเครียดต่อการพูดภาษาอังกฤษ

2.3 เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนและการทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้งจะมีตัวอย่างบทสนทนาหรือรูปภาพประกอบเสมอ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนและเป็นประสบการณ์ที่ใกล้ตัวผู้เรียน สามารถดึงดูดความสนใจ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้ นอกจากนี้การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยการพูดบรรยายหรือการเล่าเรื่องหน้าชั้นเรียนตามหัวข้อที่ได้เรียน หลังเสร็จแต่ละแผนการเรียน ผู้เรียนสามารถเกิดการเชื่อมโยงระหว่างเรื่องราวและโครงสร้างไวยากรณ์ ถ่ายทอดความคิด และพูดบรรยายออกมาได้

2.4 บทบาทของผู้สอนซึ่งไม่ได้เป็นเพียงผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ในกรณีที่ผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ เช่น การออกเสียง หรือการเรียงรูปประโยค เป็นต้น อีกทั้งการเอาใจใส่ เปิดโอกาส และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง สร้างความรู้สึกที่ดีแก่ผู้เรียนด้วยการให้กำลังใจ ไม่ให้ผู้เรียนกลัวพูดผิดหรืออายที่จะพูด หากผู้เรียนมีข้อผิดพลาดในการออกเสียงหรือพูดผิดหลักไวยากรณ์ ผู้สอนจะแก้ข้อผิดพลาดเฉพาะในระหว่างการฝึกเท่านั้น แต่เมื่อผู้เรียนจะต้องออกไปพูดหรือบรรยายหน้าห้องผู้สอนจะปล่อยให้ผู้เรียนพูดอย่างเป็นธรรมชาติ ให้สามารถสื่อสารได้เข้าใจ หากผู้เรียนทั้งช่วงการพูดค่อนข้างยาวนาน ผู้สอนจะช่วยด้วยการถามคำถาม เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้ดำเนินการพูดต่อ แต่จะพยายามไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกถูกกดดัน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ และมีแรงจูงใจในการพูดภาษาอังกฤษครั้งต่อไป

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มมีทักษะสังคมอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากกิจกรรมการแข่งขันระหว่างกลุ่มเป็นลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ทำงาน ตัดสินใจ และวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ทำให้เกิดการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจกันภายในกลุ่ม รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนตรงไปตรงมา รู้จักฟังและโต้ตอบ รู้จักประเมินสถานการณ์ รู้ว่าตนเองควรปฏิบัติอย่างไร จัดการกับความขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประนีประนอมและร่วมมือกับผู้อื่นได้ มีความเป็นผู้นำ รู้จักโน้มน้าวจิตใจคน สร้างความร่วมมือร่วมใจ เกิดแรงบันดาลใจ และความกระตือรือร้นให้เกิดภายในกลุ่ม แม้ว่าจะมีปัญหาในช่วงระยะแรกของการเข้ากลุ่ม แต่ทุกคนก็สามารถแก้ปัญหาไปด้วยกันได้ เนื่องจากผู้เรียนเข้าใจในจุดประสงค์ของกิจกรรม มีความตั้งใจและช่วยเหลือกัน ผ่านการละลายพฤติกรรมร่วมกันซึ่งไม่เพียงแต่ความกลมเกลียวในกลุ่มเท่านั้น แต่ยังคงมีความสนิทสนมและบรรยากาศการเรียนรู้อยู่ในห้องเรียนดีขึ้นด้วย

กัญญ์ปภัส รัตนเรืองศิลป์ (2557) ศึกษา การใช้กิจกรรมเพลงเพื่อส่งเสริมความรู้คำศัพท์ ความรู้ด้านไวยากรณ์ และความสามารถในการฟัง พูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์และความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมเพลงภาษาอังกฤษ และเพื่อศึกษาความสามารถในการฟัง และพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเพลงภาษาอังกฤษ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านริมใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชา ภาษาอังกฤษหลัก (อ 16101) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งมีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังจากเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเพลง ภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนได้รับการเรียน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจากคะแนนค่าเฉลี่ยของ ผลการทดสอบความรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษ ทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนสูงขึ้น อาจกล่าวได้ว่า ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนพัฒนาขึ้น ด้วยสาเหตุหลายประการ ดังนี้

1.1 เนื้อเรื่องและคำศัพท์ที่นำมาใช้เป็นเนื้อหาในการสอน ผู้วิจัยได้คัดเลือก บทเพลงให้มีความเหมาะสมกับวัย และระดับความสามารถของผู้เรียน โดยอิงตามวัตถุประสงค์ของ การเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 วิธีการสอนและกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การสอนคำศัพท์โดยให้ผู้เรียน เติมคำศัพท์ในเพลงที่หายไป จับคู่คำศัพท์ให้สัมพันธ์กับรูปภาพ เลือกคำศัพท์ที่ได้ยินในเพลง ด้วยการเติมอักษรที่หายไปของคำศัพท์ตามคำบอกของผู้วิจัย ซึ่งเป็นกิจกรรมเตรียมให้ผู้เรียนได้ทบทวน จากการฟังเพลง เพื่อเตรียมพร้อมไปสู่ขั้นตอนการฟัง พูดในลำดับถัดไป ทั้งนี้ ระหว่างการทำกิจกรรม การฟัง และพูดที่ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดโต้ตอบกับเพื่อนร่วมชั้นหรือกับผู้วิจัย ซึ่งการพูดคำศัพท์เดิม ๆ ซ้ำไปซ้ำมา จะทำให้เกิดการจดจำและเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

1.3 สื่อการสอนที่มีความน่าสนใจและหลากหลายช่วยให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ได้ โดยสื่อเหล่านี้จะกระตุ้นและเร้าใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และจดจำคำศัพท์ได้ดี ซึ่งในแต่ละแผนการสอนนั้น ผู้วิจัยใช้ภาพประกอบที่มีสีสัน เหมาะสมตามวัยของผู้เรียนและใช้สื่อ การสอนจริง เพื่อใช้สอนคำศัพท์ให้แก่ผู้เรียนในช่วงขั้นตอนการเตรียมพร้อมก่อนการฟังเพลง ทำให้ ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่ายที่จะเรียนรู้คำศัพท์ และสามารถจดจำคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ สื่อดังกล่าว สามารถพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของผู้เรียนได้

1.4 บรรยากาศในชั้นเรียน เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมด้านการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ความรู้สึกผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียดจากการฟังเพลงจะช่วยให้ผู้เรียนลดความวิตกกังวลและ สามารถรับรู้ในสิ่งที่เรียนได้ง่ายและสามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่

2. ความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังจากการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเพลงภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนได้รับการเรียน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจากคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนสูงขึ้น กล่าวได้ว่า ความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนพัฒนาขึ้น ด้วยสาเหตุหลายประการ ดังนี้

2.1 การเรียนไวยากรณ์ในชั้นเรียน ถือว่าเป็นเรื่องยากและน่าเบื่อสำหรับผู้เรียน โดยเฉพาะผู้เรียนในช่วงชั้นประถมศึกษา เพราะผู้เรียนจะมีความตั้งใจและสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่เรียนได้น้อย ดังนั้น บทเพลงจึงนับเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและสนใจความอยากรู้อยากเห็น ทั้งนี้ ก่อนการฟังเพลง ผู้เรียนจะต้องเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ที่ปรากฏอยู่ในท่อนเพลงก่อน และเมื่อผู้เรียนได้ฟังตัวอย่างการใช้ในเพลง จึงเข้าใจความหมายของโครงสร้างไวยากรณ์มากขึ้น เพราะจะมีบริบทอื่น ๆ มาประกอบเพื่อเพิ่มความเข้าใจ อีกทั้งผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน

2.2 บทเพลงส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการสอนนั้น มักจะมีประโยคและโครงสร้างไวยากรณ์ที่ซ้ำ ๆ กันในเพลง ประกอบกับทำนองของเพลงบางเพลงมีทำนองที่เหมือนกัน จึงทำให้ผู้เรียนสามารถขบร้องและจดจำเนื้อเพลงได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสร้องและจดจำโครงสร้างไวยากรณ์จากบทเพลงเข้าไปซ้ำมา และการที่ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ฟังเพลงภาษาอังกฤษบ่อยครั้งในชั้นเรียน จะช่วยทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนและจดจำโครงสร้างไวยากรณ์ได้มากยิ่งขึ้น ยิ่งเมื่อผู้เรียนสามารถร้องเพลงนั้น ๆ ได้ด้วยตนเองจะยิ่งเป็นเครื่องมือช่วยให้จดจำโครงสร้างไวยากรณ์ได้ดีกว่าเดิม เพราะจะจำเนื้อร้องได้ขึ้นใจ

3. ความสามารถในการฟัง และพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนทั้งหมดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 และผู้เรียนร้อยละ 40.63 มีความสามารถในการฟัง และพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี ร้อยละ 34.37 อยู่ในระดับดีมาก และร้อยละ 25 อยู่ในระดับปานกลาง หลังจากการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเพลงภาษาอังกฤษ อาจกล่าวได้ว่า ความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนพัฒนาขึ้น ด้วยสาเหตุหลายประการ ดังนี้

3.1 ท่อนร้องในเพลงภาษาอังกฤษ มีเนื้อหาซ้ำไปซ้ำมา ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฟังและพูดหลายครั้ง อีกทั้งผู้วิจัยเปิดให้ผู้เรียนฟังซ้ำประมาณ 3 – 4 ครั้งในแต่ละเพลงของแต่ละแผนการสอน ทำให้ผู้เรียนสามารถร้องเพลงตามได้อย่างคล่องแคล่ว

3.2 เพลงสามารถส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการฟัง และพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย โดยเริ่มจากเนื้อหาเรื่องใกล้ตัวและเป็นบทเพลงที่มีคำศัพท์ง่าย ๆ มีโครงสร้างประโยคที่ไม่ซับซ้อน จากนั้นจึงค่อย ๆ ขยายวงเป็นเรื่องกว้างขึ้น ซึ่งบทเพลงจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการตกทาย เสื้อผ้า มืออาหาร ร้านค้า สภาพภูมิอากาศ ฤดูกาล อาชีพ กิจกรรมประจำวัน เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ผู้เรียนสามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่

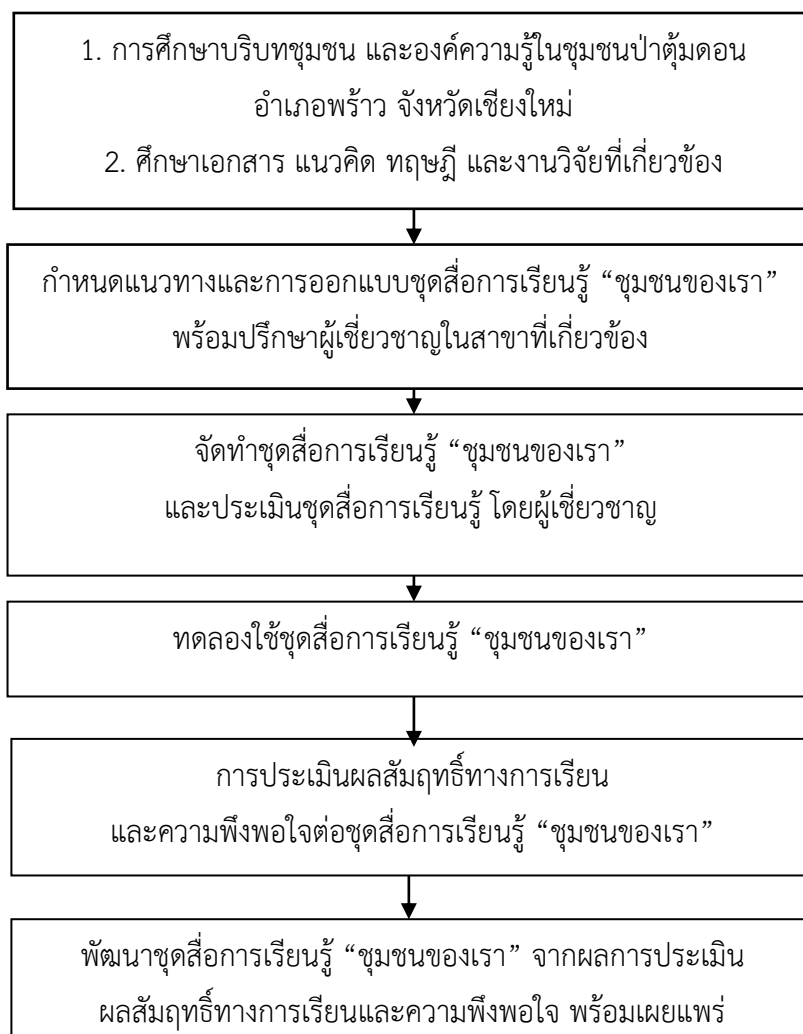
ศศิภา ไชยวงศ์ (2553) ศึกษา การใช้การสอนแบบชักชวนร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อเพิ่มพูนการฟัง พูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและลดความวิตกกังวลของนักเรียนในชมรม มัคคุเทศก์น้อย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและเปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียน ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้การสอน แบบชักชวนร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเมืองกืด อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าร่วมชมรมมัคคุเทศก์น้อยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 25 คน ซึ่งมีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสอนแบบชักชวนร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ มีคะแนนการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงขึ้น เมื่อได้รับการสอนโดยวิธีใช้เสียงดนตรีและ การทำสมาธิเป็นเครื่องมือให้เกิดความผ่อนคลายแก่สมอง เมื่อสมาธิเกิดก่อนการเรียนรู้จะทำให้นักเรียน สามารถจดจำเนื้อหาในการเรียนได้มากยิ่งขึ้น จากนั้นนักเรียนแต่ละคนจะรวบรวมความรู้และ ประสบการณ์ที่แตกต่างกันเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันจนนำไปสู่การได้มา ซึ่งความรู้และการผสานข้อมูลเดิมกับข้อมูลที่ได้จากการแลกเปลี่ยนจนเกิดความเข้าใจ สร้างเป็น องค์ความรู้ใหม่ขึ้น ทั้งนี้ วิธีการสอนแบบชักชวนร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสามารถเปลี่ยนพฤติกรรม ของนักเรียนให้เป็นผู้ที่อยากรู้ อยากรเรียน ความทะเยอทะยานในการเรียนเพื่อให้ได้มาซึ่งผลตอบรับและ ความสุขของตนเอง และยังสามารถสร้างพัฒนาการให้กับสมองของนักเรียนให้พร้อมรับรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี โดยทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมผู้วิจัย ได้สอดแทรกแรงกระตุ้นและแรงจูงใจ ทำให้บรรยากาศผ่อนคลาย เพื่อให้นักเรียนรู้สึกมีความสุขและ สนุกสนานกับการเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนภาษาเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขั้นการนำไปใช้ และจากการที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ ด้วยการทำกิจกรรม บทบาทสมมติ ที่เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในการสื่อสาร ทำให้นักเรียน ได้แสดงออกทั้งการฟัง พูด และการแสดงท่าทางที่เหมาะสมกับบทบาทที่ได้รับ โดยมีวัตถุประสงค์ ให้นักเรียนใช้ภาษาในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยกิจกรรมบทบาทสมมติ ทำให้นักเรียน สามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติมากขึ้น ภาษาที่พูดมีความถูกต้องและนักเรียนสามารถ สื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว ทั้งนี้ เพราะนักเรียนมีโอกาสริเริ่มการสื่อสารด้วยความคิดของตนเอง ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้ภาษาที่แท้จริง ดังนั้น กิจกรรมบทบาทสมมติจึงเป็นเทคนิคการเรียนรู้ ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการฟัง พูด ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2. นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความวิตกกังวลลดลง หลังจากได้รับการสอนแบบชักชวนเข้าร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการเรียนในขั้นนำเสนอและขั้นฝึกมุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนภายใต้สภาพผ่อนคลาย สนุกสนาน และส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาด้วยความรู้สึกเต็มใจและมีความสุขในการเรียนนั้น ๆ ยิ่งกว่านั้นหากเนื้อหาในบทเรียนเหมาะกับนักเรียนและอยู่ในความสนใจสอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน นักเรียนก็จะเรียนรู้บทเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

10. กรอบแนวคิดงานวิจัย

ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชุมชนป่าดุ่มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบงานวิจัย ดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านป่าดุ่ม ชุมชนป่าดุ่มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ศึกษาคุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” และผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านป่าดุ่ม ชุมชนป่าดุ่มดอน ตลอดจนความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าดุ่ม จำนวน 40 คน ครูอาจารย์โรงเรียนบ้านป่าดุ่ม จำนวน 9 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ ด้านการจัดทำสื่อ ด้านการวัดผล และด้านกิจกรรมนันทนาการ จำนวน 5 คน เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้ (ก่อนเรียน – หลังเรียน) แบบประเมินคุณภาพชุดสื่อการเรียนรู้ และแบบประเมินผลความพึงพอใจต่อชุดสื่อการเรียนรู้ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการแจกแจงแบบที (T- test) ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (df) ค่านัยสำคัญทางสถิติ และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) พร้อมนำเสนอในลักษณะของการพรรณนาความ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

1.1 การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

1.3 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและบริบทชุมชนบ้านป่าดุ่มดอน ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

1.4 จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน ดังข้อที่ 1.1 – 1.3 ทำให้ได้แนวทางในการจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของเยาวชนชุมชนป่าดุ่มดอน ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1.4.1 การจัดทำ (ร่าง) สื่อการเรียนรู้

1.4.2 การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้

1.4.3 การหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล

โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ และประสิทธิภาพแบบรายบุคคล คือ แบบทดสอบความรู้ โดยกำหนดเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) ซึ่งผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบความรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นมีความสอดคล้องและเที่ยงตรง

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ว่าแบบทดสอบนั้นมีความสอดคล้องและเที่ยงตรง

ให้คะแนน -1 แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นไม่มีความสอดคล้องและเที่ยงตรง

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้ที่สร้างขึ้น

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งมีเกณฑ์การตัดสินค่า IOC หากมีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์หรือเนื้อหา แสดงได้ว่าคำถามข้อนั้นใช้ได้ มีความสอดคล้องและเที่ยงตรง (ปราชญ์ หล้าเบญญะ, 2563)

1.5 นำแบบทดสอบความรู้ที่ได้จากการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำแบบทดสอบที่ได้จากการแก้ไขปรับปรุงไปทดลอง (try out) เพื่อหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง

1.7 นำผลที่ได้จากการทดสอบไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้ทดสอบ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านป่าดุ่ม ชุมชนป่าดุ่มดอน ซึ่งเป็นนักเรียนบ้านป่าดุ่ม จำนวน 40 คน

1.8 นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ไปพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” (ฉบับร่าง) ก่อนนำไปทดลองใช้จริงในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษชุมชน ป่าดุ่มดอน ณ โรงเรียนบ้านป่าดุ่ม ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพรวัว จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

เป็นการทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านป่าดุ่ม ชุมชนป่าดุ่มดอน โดยมีประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนบ้านป่าดุ่ม ซึ่งเป็นโรงเรียนในชุมชนป่าดุ่มดอน ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพรวัว จังหวัดเชียงใหม่

โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนบ้านป่าดุ่ม จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในชุมชนป่าดุ่มดอน ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพรวัว จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินคุณภาพ เพื่อหาคุณภาพชุดสื่อการเรียนการสอน “ชุมชนของเรา” โดยกำหนดเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (opened form) และแบบทดสอบความรู้ (ก่อนเรียน – หลังเรียน) ซึ่งกำหนดเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) ซึ่งมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.1 สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ประกอบด้วย คู่มือพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย 6 บท และคลิปเสียงเพื่อให้ออกเสียงได้อย่างถูกต้องตามสำเนียงเจ้าของภาษา

2.2 ผู้วิจัยนำชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ไปทดลองกับผู้เรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านป่าดุ่ม ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพรวัว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 40 คน

2.3 ทำการทดสอบก่อนเรียน (pre – test) โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ โดยใช้เวลาในการดำเนินการ 30 นาที

2.4 ทำการทดลองสอนด้วยชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ซึ่งมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายตามแนวคิด Active Learning โดยมีวิทยากรและครูให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนประสบปัญหาในการเรียนรู้

2.5 หลังจากผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเสร็จสิ้นตามคู่มือพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 6 บท แล้ว ผู้เรียนจะทำแบบทดสอบหลังเรียน (post – test)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

ในขั้นตอนนี้ จะเป็นการประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ตลอดจนความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบประเมินคุณภาพ เพื่อหาคุณภาพสื่อการเรียนการสอน “ชุมชนของเรา” โดยกำหนดเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (opened form)
2. แบบทดสอบความรู้ (ก่อนเรียน – หลังเรียน) ซึ่งกำหนดเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษเยาวชนป่าต๋มดอนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” โดยกำหนดเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list)
3. แบบประเมินผลความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” โดยกำหนดเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (opened form)

โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณาจารย์โรงเรียนบ้านป่าต๋ม จำนวน 9 คน และผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในโรงเรียนบ้านป่าต๋ม จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในชุมชนป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

3.1 ผู้วิจัยนำสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นคณาจารย์โรงเรียนบ้านป่าต๋มดอน จำนวน 9 คน เป็นผู้ประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ โดยมีแบบประเมินคุณภาพ เป็นเครื่องมือในการหาคุณภาพชุดสื่อการเรียนการสอน “ชุมชนของเรา”

3.2 ผู้วิจัยประเมินผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษเยาวชนป่าต๋มดอนด้วยแบบทดสอบความรู้ (ก่อนเรียน – หลังเรียน)

3.3 ผู้วิจัยประเมินผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนบ้านป่าต๋ม ในรูปแบบของกิจกรรม จำนวน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมการแข่งขันร้องเพลง และกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

3.4 การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน (นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าต๋ม) ต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ด้วยแบบประเมินผลความพึงพอใจ

3.5 นำข้อมูลที่ได้จาก ข้อ 3.1 – 3.4 มาวิเคราะห์ทางสถิติ อาทิ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการแจกแจงแบบที (T-test) ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (df) และค่านัยสำคัญทางสถิติ และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) พร้อมนำเสนอในลักษณะของการพรรณนาความ

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

ในขั้นตอนนี้ เป็นการนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 2 และ 3 มาปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อให้มีความสมบูรณ์ และสามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนบ้านป่าตุ้ม ชุมชนป่าตุ้มดอน อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษาชุมชนป่าต๋มดอน อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

ตอนที่ 2 คุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

ตอนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนบ้านป่าต๋ม อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

ตอนที่ 1 การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและบริบทชุมชนบ้านป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ชุมชนป่าต๋มดอนเป็นชุมชนเล็ก ๆ ที่มีอัตลักษณ์แห่งชาติพันธุ์ในเขตตำบลป่าต๋ม อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งตำบลป่าต๋มก่อตั้งมานานกว่า 700 ปี โดยหมู่บ้านแรกในตำบล คือ หมู่บ้านทุ่งกู่ทุ่งห้า ป่าต๋ม และตันรุง (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2561 – 2565 เทศบาลป่าต๋มดอน, 2562: 1) โดยมีที่มาของชื่อตำบลและชื่อชุมชน เนื่องจากชุมชนป่าต๋มดอน เป็นชุมชนที่มี “ตันต๋ม” ซึ่งเป็นไม้ยืนต้นชนิดหนึ่ง เนื้อไม้อ่อนสีเหลืองทอง และมีดอกเป็นพุ่มคล้ายดอกเงาะ โดยตันต๋มจะขึ้นในที่ลุ่ม และราษฎรส่วนใหญ่ในชุมชนป่าต๋มดอนจะเป็นคนเชื้อสายไทยใหญ่ที่อพยพมาจากเมืองหางหรือเมืองต่วน ซึ่งมีพรมแดนติดกับประเทศพม่า (แผนชุมชน หมู่ที่ 9 บ้านป่าต๋มดอน ประจำปี พ.ศ.2561 – 2564, 2561: 4) ปัจจุบันราษฎรชุมชนป่าต๋มดอนยังคงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมแบบไทยใหญ่ ด้วยการสืบสานและสืบทอดผ่านการดำเนินชีวิตประจำวัน ในลักษณะของการผสมผสานวัฒนธรรมระหว่างไทยใหญ่และไทยวนได้อย่างลงตัว โดยเฉพาะงานประเพณีทางศาสนา โดยมีวัดป่าต๋มดอน เป็นศูนย์กลางของชุมชนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ประกอบกับการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาในมิติเชิงพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ คือ ป่าต๋มดอนโมเดล เพื่อให้เป็นต้นแบบชุมชนพัฒนาอย่างยั่งยืนบนฐานองค์ความรู้ของชุมชน

ภาพที่ 4.1 ป่าตมดอนโมเดล

การคืนความรู้สู่ชุมชน ณ วัดป่าตมดอน อำเภอฟรา จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา: (หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์, 2563)

จะเห็นได้ว่า ชุมชนป่าตมดอนเป็นชุมชนแห่งการผสานภูมิปัญญาของชาติพันธุ์ และอัตลักษณ์แห่งชุมชน จึงทำให้ชุมชนป่าตมดอนเหมาะสมกับการเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนด้วยมีองค์ความรู้ในชุมชนที่หาได้ยากยิ่งในจังหวัดเชียงใหม่ และเป็นชุมชนที่อัตลักษณ์เฉพาะตัว อาทิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะพระพุทธรูปดอกไม้ อาหารเฉพาะถิ่นที่เป็นการบูรณาการทางชาติพันธุ์ (ไทยใหญ่ – ไทยยวน) ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณี ที่แสดงถึงการอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจและสมานฉันท์บนความแตกต่างทางชาติพันธุ์ แต่ยังขาดซึ่งนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีความเหมาะสมในการนำเสนอเรื่องราวของชุมชนผ่านการบอกเล่าของคนในชุมชน โดยเฉพาะเยาวชน ซึ่งเป็นแกนหลักสำคัญในการสร้างคุณค่าและมูลค่าให้กับองค์ความรู้ของชุมชน ด้วยการบอกเล่าเรื่องราวด้วยภาษาสากล เพื่อให้สาธารณะชนได้รับรู้ถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านป่าตมดอน ทั้งนี้ เพราะภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สองรองจากภาษาแม่ เป็นภาษาที่มีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในสื่อสารเพื่อการเรียนรู้เรื่องราวของชุมชนป่าตมดอน อำเภอฟรา จังหวัดเชียงใหม่

ทั้งนี้ จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ พบว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและบริบทของชุมชนป่าต๋มดอน ตลอดจนการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารต่าง ๆ จึงได้แนวทางในการจัดทำและพัฒนาชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนบ้านป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดทำ (ร่าง) ชุดสื่อการเรียนรู้
2. การหาประสิทธิภาพของชุดสื่อการเรียนรู้
3. การหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล

โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การสร้างสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ฉบับร่าง

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและบริบททั่วไปของชุมชนป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ จึงได้มาซึ่ง สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. คู่มือพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย 5 บทเรียน ดังนี้

- ก. บทที่ 1 Hello!
- ข. บทที่ 2 What do you do?
- ค. บทที่ 3 At the temple
- ง. บทที่ 4 Who are you?
- จ. บทที่ 5 Food in the village?
- ฉ. บทที่ 6 Traveling in the village?

2. แบบทดสอบเพื่อวัดผลการเรียนรู้ : ก่อนเรียนและหลังเรียน

2. การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

เพื่อให้ทราบว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ที่ได้จัดทำขึ้นนั้นสามารถใช้ได้จริง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ ดังนั้น จึงต้องมีการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้จริงกับเยาวชนชุมชนป่าต๋มดอน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ด้วยการทดสอบความรู้ (ก่อนเรียน – หลังเรียน) ด้วยการหาความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบความรู้ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ ด้านการจัดทำสื่อ ด้านการวัดผล และด้านกิจกรรมนันทนาการ ในการหาค่าประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ แบบทดสอบความรู้ (ก่อนเรียน – หลังเรียน) จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ทราบว่า ชุดสื่อการเรียนนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด จากนั้นนำแบบทดสอบดังกล่าวไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล

ในการหาค่าดัชนีความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบความรู้ ใช้เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องและความเที่ยงตรง ด้วยการกำหนดค่าตัวเลข ดังนี้

ค่า +1	หมายถึง	สอดคล้องและเที่ยงตรง
ค่า 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ค่า -1	หมายถึง	ไม่สอดคล้องและไม่เที่ยงตรง

การแปลค่าดัชนีความสอดคล้องและเที่ยงตรง (Index of item objective congruence : IOC) พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องและเที่ยงตรง ดังนี้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 มีความสอดคล้องและเที่ยงตรง
ค่าดัชนีความสอดคล้อง น้อยกว่า 0.5 ไม่มีความสอดคล้องกันและไม่เที่ยงตรง

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ
ความรู้

ด้านที่ / ข้อที่	การให้ค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม การให้ค่า คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ / จำนวน ทั้งหมด	ค่า IOC ที่ได้	ผลดัชนี ความ สอดคล้อง และเที่ยงตรง
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5			
ข้อที่ 1	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 2	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 3	1	0	1	1	1	4/5	0.8	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 4	1	1	1	0	1	4/5	0.8	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 5	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 6	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 7	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 8	1	1	1	0	1	4/5	0.8	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 9	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 10	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 11	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 12	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 13	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 14	1	1	1	0	1	4/5	0.8	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 15	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 16	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 17	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 18	1	1	1	0	1	4/5	0.8	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 19	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 20	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ

$$\begin{aligned}
 \text{ค่าดัชนีความสอดคล้อง} &= \frac{\text{ผลรวมของค่า IOC ที่ได้}}{\text{จำนวนข้อทั้งหมด}} \\
 &= \frac{19}{20} \\
 &= 0.95
 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ในภาพรวมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความสอดคล้องและเที่ยงตรง โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.95

3. การหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล (Individual Tryout) ด้วยการนำไปทดลองใช้ (tryout) เพื่อพัฒนาปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ด้วยการกำหนดเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์การทดสอบความรู้ (ก่อน – หลัง) กำหนดไว้ ดังนี้

คะแนน 17 – 20	คะแนน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีมาก	เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์เท่ากับ 81 – 100 %
คะแนน 15 – 16	คะแนน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี	เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์เท่ากับ 71 – 80 %
คะแนน 13 – 14	คะแนน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง	เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์เท่ากับ 61 – 70 %
คะแนน 10 – 12	คะแนน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับพอใช้	เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์เท่ากับ 50 – 60 %
คะแนน 0 – 9	คะแนน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปรับปรุง	เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์เท่ากับ 0 – 49 %

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” สำหรับผู้เรียน
แบบกลุ่มเล็ก (small group try out)

นักเรียน (คนที่)	คะแนนการทดสอบ				ผลต่าง ของ คะแนน
	ก่อนเรียน (X)		หลังเรียน (Y)		
	คะแนน (20)	ระดับความสามารถ	คะแนน (20)	ระดับความสามารถ	
1	11	พอใช้	17	ดีมาก	6
2	10	พอใช้	16	ดี	6
3	8	ปรับปรุง	19	ดีมาก	11
4	9	ปรับปรุง	18	ดีมาก	9
5	13	ปานกลาง	20	ดีมาก	7
6	14	ปานกลาง	19	ดีมาก	5
7	15	ดี	18	ดีมาก	3
8	9	ปรับปรุง	19	ดีมาก	10
9	10	ปรับปรุง	20	ดีมาก	10
10	12	พอใช้	20	ดีมาก	8
รวม	11.10	พอใช้	18.60	ดีมาก	7.50

จากตาราง 4.2 การทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” แบบการเรียนกลุ่มเล็กนั้น พบว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาได้จากผลการทดสอบก่อนเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.10 ระดับพอใช้ และหลังการเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.60 คะแนน ในระดับดีมาก โดยมีผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดสื่อการเรียนรู้เท่ากับ 7.50 คะแนน แสดงให้เห็นว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านป่าตุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้

ตอนที่ 2 คุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

ในการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นคณะครูโรงเรียนบ้านป่าตุ่ม ตำบลป่าตุ่มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1. อาจารย์วันิดา	พันธุ์ราษฎร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าตุ่ม
2. อาจารย์ภัชราพร	หน่อแก้ว	ครู
3. อาจารย์แหวดดาว	คำฝั้น	ครูชำนาญการ
4. อาจารย์วิมลลักษณ์	เทพจันทร์	ครูชำนาญการพิเศษ
5. อาจารย์วุฒิชัย	ไยบัว	ครู
6. อาจารย์กฤษณ์ชนัญญา	ปงลังกาพิชัย	ครูชำนาญการพิเศษ
7. อาจารย์ชุ่ม	สีกคำ	ครูชำนาญการพิเศษ
8. อาจารย์ไพบย	อิมศิริ	ครูชำนาญการพิเศษ
9. อาจารย์สุภา	ลือโขง	ครูชำนาญการพิเศษ

ตารางที่ 4.3 ระดับคุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” โดยคณาจารย์โรงเรียนบ้านป่าตุ่ม ตำบลป่าตุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	4.37	0.53	มาก
1. ขนาดของเล่มเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.56	0.53	ดีมาก
2. รูปเล่มออกแบบสวยงามและดึงดูดความสนใจ	4.67	0.50	ดีมาก
3. ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	4.56	0.53	ดีมาก
4. ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น	4.56	0.53	ดีมาก
5. ตัวละครมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	4.22	0.44	ดี
6. การดำเนินเรื่องชวนให้ติดตาม	4.11	0.60	ดี
7. การลำดับเรื่องราวมีความต่อเนื่อง	4.11	0.60	ดี
8. เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.44	0.73	ดี
9. เนื้อหาสื่อการเรียนรู้สามารถเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนได้	4.44	0.53	ดี
10. สื่อการเรียนรู้สามารถใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้	4.11	0.33	ดี

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
กิจกรรมการเรียนรู้	4.38	0.50	ดี
1. กิจกรรมมีความหลากหลาย	4.33	0.50	ดี
2. กิจกรรมมีความน่าสนใจ	4.33	0.50	ดี
3. วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย	4.33	0.50	ดี
4. กิจกรรมนี้ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมี ความมั่นใจในทักษะภาษาอังกฤษของตนเอง	4.56	0.53	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.37	0.52	ดี

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาคุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” พบว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีคุณภาพโดยรวม ในระดับดี ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ค่าเฉลี่ยรายด้านเท่ากับ 4.37 อยู่ในระดับดี
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยรายด้านเท่ากับ 4.38 อยู่ในระดับดี

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

- 1.1 รูปเล่มออกแบบสวยงามและดึงดูดความสนใจ ($\bar{X} = 4.67$) อยู่ในระดับดีมาก
- 1.2 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ($\bar{X} = 4.56$) อยู่ในระดับดีมาก
- 1.3 ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.56$) อยู่ในระดับดีมาก
- 1.4 ขนาดของเล่มเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.56$) อยู่ในระดับดีมาก
- 1.5 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.44$) อยู่ในระดับดี
- 1.6 เนื้อหาของสื่อการเรียนรู้สามารถเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนได้ ($\bar{X} = 4.44$) อยู่ในระดับดี
- 1.7 ตัวละครในสื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ($\bar{X} = 4.22$) อยู่ในระดับดี
- 1.8 การดำเนินเรื่องชวนให้ติดตาม ($\bar{X} = 4.11$) อยู่ในระดับดี

1.9 การลำดับเรื่องราวมีความต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.11$) อยู่ในระดับดี

1.10 สื่อการเรียนรู้สามารถใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้ ($\bar{X} = 4.11$) อยู่ในระดับดี

2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีความมั่นใจในทักษะภาษาอังกฤษของตนเอง ($\bar{X} = 4.56$) อยู่ในระดับดีมาก

2.2 กิจกรรมมีความหลากหลาย ($\bar{X} = 4.33$) อยู่ในระดับดี

2.3 กิจกรรมมีความน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.33$) อยู่ในระดับดี

2.4 วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย ($\bar{X} = 4.33$) อยู่ในระดับดี

การประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านป่าดุ่ม

1. สามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีความน่าสนใจ และมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น

2. สามารถนำไปเป็นสื่อการเรียนการสอนได้

3. นำไปจัดบูรณาการกับการเรียนการสอนได้

4. สามารถนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับชุมชนของนักเรียน

5. นักเรียนสามารถสื่อสารและให้ข้อมูลของชุมชนตนเองกับชาวต่างชาติได้

6. นักเรียนสามารถฝึกการสื่อสารภาษาต่างประเทศโดยใช้สื่อการเรียนรู้ได้

7. สามารถนำไปบูรณาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษได้

8. สามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรท้องถิ่นได้

9. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องราวในชุมชนป่าดุ่มตอนได้

10. สามารถนำเนื้อหาจัดทำเป็นเนื้อหาความรู้ให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถพูดสื่อสารเกี่ยวกับชุมชน วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ของตนเอง และทำให้นักเรียนมีความมั่นใจกล้าพูด กล้าแสดงออกมากขึ้น

11. สามารถนำเนื้อหาไปสอดแทรกเป็นหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษได้

12. สามารถใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์

13. สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

14. สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน / ชุมนุม / โครงการงาน

15. สามารถนำไปต่อยอดพัฒนาทักษะเพื่อส่งเสริมความโดดเด่นในการแข่งขันทักษะ

วิชาการในระดับต่าง ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้

1.1 หากจัดทำเป็นภาพสีในทุกหน้าจะทำให้สื่อการเรียนรู้น่าสนใจมากขึ้น

1.2 เป็นสื่อการสอนที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิถีของชุมชนบ้านป่าต๋ม

1.3 สื่อสวยงาม น่าสนใจ

1.4 เป็นเนื้อหาง่าย ๆ เหมาะสมกับเด็กที่อ่อนภาษา

1.5 สื่อมีสีสันน่าสนใจ มีภาพประกอบที่เป็นจุดเด่นดึงดูดดีมาก ตัวหนังสือใหญ่ และชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ น่าจะมีการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไปอีก

2.2 กิจกรรมน่าสนใจ

2.3 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เช่น การสนทนากับเจ้าของภาษา น่าจะทำให้เด็กเกิดความสนใจ และได้ฟังสำเนียงที่ถูกต้อง และมีความกล้าแสดงออก

ตอนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชุมชนป่าต๋มตอน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

นักเรียน (คนที่)	ความสามารถทางภาษาอังกฤษ						ผลต่าง ของ คะแนน
	ก่อนเรียน			หลังเรียน			
	คะแนน (20)	ร้อยละ	ระดับ ความสามารถ	คะแนน (20)	ร้อยละ	ระดับ ความสามารถ	
1	4	20.0	ปรับปรุง	18	90.0	ดีมาก	14
2	1	5.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	19

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

นักเรียน (คนที่)	ความสามารถทางภาษาอังกฤษ						ผลต่าง ของ คะแนน
	ก่อนเรียน			หลังเรียน			
	คะแนน (20)	ร้อยละ	ระดับ ความสามารถ	คะแนน (20)	ร้อยละ	ระดับ ความสามารถ	
3	3	15.0	ปรับปรุง	19	95.0	ดีมาก	16
4	6	30.0	ปรับปรุง	18	90.0	ดีมาก	12
5	5	25.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	15
6	5	25.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	15
7	6	30.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	14
8	7	35.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	13
9	10	50.0	พอใช้	20	100.0	ดีมาก	10
10	3	15.0	ปรับปรุง	19	95.0	ดีมาก	16
11	9	45.0	ปรับปรุง	19	95.0	ดีมาก	10
12	1	5.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	19
13	5	25.0	ปรับปรุง	17	85.0	ดีมาก	12
14	8	40.0	ปรับปรุง	19	95.0	ดีมาก	11
15	11	55.0	พอใช้	20	100.0	ดีมาก	9
16	10	50.0	พอใช้	20	100.0	ดีมาก	10
17	6	30.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	14
18	7	35.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	13
19	8	40.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	12
20	4	20.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	16
21	7	35.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	13
22	8	40.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	12
23	8	40.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	12
24	5	25.0	ปรับปรุง	16	80.0	ดี	11
25	7	35.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	13

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

นักเรียน (คนที่)	ความสามารถทางภาษาอังกฤษ						ผลต่าง ของ คะแนน
	ก่อนเรียน			หลังเรียน			
	คะแนน (20)	ร้อยละ	ระดับ ความสามารถ	คะแนน (20)	ร้อยละ	ระดับ ความสามารถ	
26	5	25.0	ปรับปรุง	15	75.0	ดี	10
27	8	40.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	12
28	5	25.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	15
29	10	50.0	พอใช้	20	100.0	ดีมาก	10
30	10	50.0	พอใช้	20	100.0	ดีมาก	10
31	4	20.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	16
32	3	15.0	ปรับปรุง	17	85.0	ดีมาก	14
33	1	5.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	19
34	6	30.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	14
35	3	15.0	ปรับปรุง	16	80.0	ดี	13
36	6	30.0	ปรับปรุง	17	85.0	ดีมาก	11
37	4	20.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	16
38	3	15.0	ปรับปรุง	14	70.0	ปานกลาง	11
39	1	5.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	19
40	2	10.0	ปรับปรุง	20	100.0	ดีมาก	18
ค่า คะแนน เฉลี่ย	5.62	13.25	ปรับปรุง	19.10	95.50	ดีมาก	

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนการเรียน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” อยู่ในระดับปรับปรุง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.64 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 13.25 และจากการทดสอบหลังได้รับการสอนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.50 อยู่ในระดับดีมาก แสดงว่า นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าดุ่มเมื่อผ่านการเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น

นอกจากการทดสอบความรู้ของนักเรียนด้วยแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” แล้ว ผู้วิจัยยังได้ทดสอบความรู้ของนักเรียนด้วยกิจกรรมซึ่งจะเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์เชิงปฏิบัติ คือ กิจกรรมการประกวดร้องเพลงภาษาอังกฤษ (English Singing Contest) และกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติด้วยภาษาอังกฤษ (Role play) ดังเนื้อหาในสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” จำนวน 6 บท ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะจับกลุ่มตามสมัครใจ (จำนวน 2 – 6 คน) โดยทุกคนสามารถร่วมกิจกรรมได้ทั้ง 2 กิจกรรมตามชอบใจ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดการทดสอบความรู้ด้วยกิจกรรมหลังจากการทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ประมาณ 3 สัปดาห์ให้หลัง เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษด้วยสื่อการเรียนรู้ดังกล่าวโดยมีกติกาการแข่งขัน ดังนี้

1. บทเพลงที่ใช้ในการแข่งขันมาจากสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” : คู่มือพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 6 กลุ่ม โดยเลือกมาร้องเพลงกลุ่มละ 1 เพลง
2. การแสดงบทบาทสมมติจากสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” : คู่มือพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 6 กลุ่ม โดยเลือกมาแสดงกลุ่มละ 1 บท

ซึ่งมีผลการแข่งขัน ดังต่อไปนี้

การแข่งขันร้องเพลงภาษาอังกฤษ (English Singing Contest)

รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 1	เด็กชายคมสัน	เลาหมู่
	เด็กชายปิยพัทธ์	เชอสิทิกุล
	เด็กชายอัครชา	สัตย์ชื่อ
	เด็กชายคณิน	แซ่จาง
	เด็กชายสุริยา	ยี่ปา
รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 2	เด็กหญิงมณีนววรรณ	วงศาไพสิฐ
	เด็กหญิงธัญญารัตน์	ภัทรเสถียรชัย
	เด็กหญิงสโรชา	วงศ์รัตน์มัจฉา
	เด็กหญิงกวินธิดา	ท่าคำ
	เด็กหญิงพิชญา	เพ็งเพชร

รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 3	เด็กหญิงพิมพ์กานต์	เสมอ
	เด็กหญิงวรวรรณ	สอนดี
	เด็กหญิงสุภาภรณ์	เชื้อชาติสิงขร
	เด็กหญิงธนพร	ท้าวยศ
	เด็กหญิงธนาภรณ์	บุญรัตน์เลิศ
รางวัลชมเชย	เด็กหญิงนันทิยา	เลาหมู่
	เด็กหญิงณานิศา	สว่างศรี
	เด็กหญิงชลธิชา	แสนกว้าง
	เด็กหญิงกัลยา	อีกะ
	เด็กหญิงกวินธิดา	ทาคำ
	เด็กหญิงคำขึ้น	ลุงหลู่
	เด็กหญิงชมภูษ	กันทะวัง
	เด็กหญิงภาวิณี	แสนบ้าน
	เด็กชายนิภัทร	เลามี
	เด็กชายอัศนี	ตะเขนชาติ
	เด็กชายณัฐวุฒิ	บัวเย็น
	เด็กชายวโรดม	เลาหมู่
	เด็กชายยศพนธ์	เทพคำ
	เด็กชายทินภัทร	เลาย่าง
	เด็กชายดี	มันตา

การแสดงบทบาทสมมติด้วยภาษาอังกฤษ (Role play)

รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 1	เด็กชายคณิน	แซ่จาง
	เด็กชายอัศรชา	สัตย์ซื่อ
รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 2	เด็กหญิงกัลยา	อีกะ
	เด็กหญิงณานิศา	สว่างศรี
รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 3	เด็กหญิงนันทิยา	เลาหมู่

รางวัลชมเชย

เด็กชายกันทร

เล่ายี่ป่า

เด็กชายสร้อยเพชร

เลาหมู่

เด็กหญิงวรวรรณ

สอนดี

เด็กหญิงธนาภรณ์

บุญรัตน์เลิศ

จากผลการแข่งขันใน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมการประกวดร้องเพลงภาษาอังกฤษ (English Singing Contest) และกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติด้วยภาษาอังกฤษ (Role play) แสดงให้เห็นผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเยาวชนชุมชนป่าต๋มตอน ด้วยการลงมือปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนมีความมั่นใจในภาษาอังกฤษของตนเอง ด้วยมีการฝึกฝนตลอดในช่วง 3 สัปดาห์ หลังจากการทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” โดยครูผู้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษได้เปิดคลิปวิดีโอให้นักเรียนได้ฝึกฝนก่อนเริ่มการเรียนการสอน ประกอบกับนักเรียนมีความสนใจจึงได้มาขอฝึกฝนในช่วงพักกลางวัน จึงทำให้มีความมั่นใจ และจากความมั่นใจดังกล่าวได้ทำให้นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าต๋มมีความกล้าแสดงออก และกล้าพูดมากกว่าเดิม

ตารางที่ 4.5 คะแนนความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

นักเรียน (คนที่)	คะแนนก่อนเรียน (X_1)	คะแนนหลังเรียน (X_2)	คะแนน ความก้าวหน้า ($X_1 - X_2$)
1	4	18	+14
2	1	20	+19
3	3	19	+16
4	6	18	+12
5	5	20	+15
6	5	20	+15
7	6	20	+14
8	7	20	+13
9	10	20	+10
10	3	19	+16

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

นักเรียน (คนที่)	คะแนนก่อนเรียน (X_1)	คะแนนหลังเรียน (X_2)	คะแนน ความก้าวหน้า ($X_1 - X_2$)
11	9	19	+10
12	1	20	+19
13	5	17	+12
14	8	19	+11
15	11	20	+9
16	10	20	+10
17	6	20	+14
18	7	20	+13
19	8	20	+12
20	4	20	+16
21	7	20	+13
22	8	20	+12
23	8	20	+12
24	5	16	+11
25	7	20	+13
26	5	15	+15
27	8	20	+12
28	5	20	+15
29	10	20	+10
30	10	20	+10
31	4	20	+16
32	3	17	+14
33	1	20	+19
34	6	20	+14

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

นักเรียน (คนที่)	คะแนนก่อนเรียน (X_1)	คะแนนหลังเรียน (X_2)	คะแนน ความก้าวหน้า ($X_1 - X_2$)
35	3	16	+13
36	6	17	+11
37	4	20	+16
38	3	14	+11
39	1	20	+19
40	2	20	+18
คะแนนรวม	225	764	544
คะแนนเฉลี่ย	5.64	19.10	13.60

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าต๋ม โดยภาพรวมก่อนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.64 คะแนน และจากการทดสอบหลังได้รับการสอนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.10 คะแนน และมีค่าคะแนนความก้าวหน้าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 13.60 คะแนน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า นักเรียนได้คะแนนเพิ่มขึ้นทุกคน โดยมีคะแนนความก้าวหน้า ตั้งแต่ 9 – 19 คะแนน

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

คะแนนทดสอบ	N	Mean	S.D.	T	Df	Sig
ก่อนเรียน	40	5.63	7.68	30.04	39	0.00***
หลังเรียน	40	19.10	2.55			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า คะแนนวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.63 ส่วนหลังการเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 19.10 เมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

ตารางที่ 4.7 การศึกษาความพึงพอใจในสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าดุ่ม ตำบลป่าดุ่ม อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่

ความพึงพอใจในสื่อการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	4.33	0.69	มาก.
1. ข้าพเจ้าชอบเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”	4.45	0.60	มาก
2. สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ทำให้ข้าพเจ้าสนุกสนานและเพลิดเพลินกับการเรียนภาษาอังกฤษ	4.68	0.53	มากที่สุด
3. สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ทำให้ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น	4.33	0.69	มาก
4. สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ชุมชนของตนเองมากยิ่งขึ้น	4.35	0.58	มาก
5. ข้าพเจ้าสามารถบอกเล่าเรื่องราวชุมชนของตนเองให้กับผู้สนใจได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	3.80	1.02	มาก
6. สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีเนื้อหาที่น่าสนใจ	4.38	0.63	มาก
7. ภาพประกอบทำให้สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” น่าสนใจและน่าอ่านมากขึ้น	4.38	0.75	มาก
8. เนื้อหาในสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” รู้ อ่านและเข้าใจง่าย	4.28	0.75	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความพึงพอใจในชุดสื่อการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
กิจกรรมการเรียนรู้	4.41	0.66	มาก
1. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.28	0.75	มาก
2. เทคนิคในการนำเสนอ	4.35	0.70	มาก
3. ความสามารถในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.43	0.64	มาก
4. ความชัดเจนในการตอบข้อซักถามและให้คำแนะนำ	4.58	0.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.37	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.7 ความพึงพอใจในสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าตุ่ม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

1.1 ชุดสื่อการเรียนรู้ทำให้นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าตุ่ม สนุกสนานและเพลิดเพลินกับการเรียนภาษาอังกฤษ คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.68 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

1.2 นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าตุ่ม ชอบเรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.45 มีความพึงพอใจมาก

1.3 สื่อการเรียนรู้มีเนื้อหาที่น่าสนใจ คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.38 มีความพึงพอใจมาก

1.4 ภาพประกอบทำให้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและน่าอ่านมากขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.38 มีความพึงพอใจในระดับมาก

1.5 สื่อการเรียนรู้ทำให้นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าตุ่ม ได้เรียนรู้ชุมชนของตนเองมากยิ่งขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.35 มีความพึงพอใจในระดับมาก

1.6 สื่อการเรียนรู้ทำให้นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าตุ่ม มีพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.33 มีความพึงพอใจในระดับมาก

1.7 เนื้อหาในสื่อการเรียนรู้อ่านและเข้าใจง่าย คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.28 มีความพึงพอใจในระดับมาก

1.8 นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าตุ่มสามารถบอกเล่าเรื่องราวชุมชนของตนเองให้กับผู้สนใจได้ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 3.80 มีความพึงพอใจในระดับมาก

2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 วิทยากรตอบข้อซักถามและให้คำแนะนำได้ชัดเจน คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.58 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

2.2 วิทยากรมีความสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.43 มีความพึงพอใจในระดับมาก

2.3 วิทยากรมีเทคนิคในการนำเสนอ คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.35 มีความพึงพอใจในระดับมาก

2.4 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.28 มีความพึงพอใจในระดับมาก

สรุปผลการศึกษาความพึงพอใจในชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าตุ่ม ในรายด้าน พบว่า

1. ด้านสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ค่าเฉลี่ยรายด้านเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับมาก
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยรายด้านเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. อยากให้มีเกมอีก 3 – 4 เกม
2. อยากให้มีเกมมากขึ้น
3. อยากให้มาอีก 1 ปี
4. อยากให้มีเกมเยอะ ๆ
5. อยากให้มาอีก 5 วัน และอยากให้มีเกม 3 – 4 เกม
6. อยากให้มาอีก 20 วัน และอยากให้มีเกมมาเยอะ ๆ
7. อยากให้มาอีก 1 รอบ

ภาพที่ 4.2 คู่มือพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา ชุมชนป่าต๋มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัย ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชุมชนป่าต๋มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ศึกษาคุณภาพชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของเยาวชนชุมชนป่าต๋มดอน และความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ซึ่งการพัฒนาครั้งนี้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนได้ลงมือกระทำ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างโอกาสให้ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเยาวชนชุมชนป่าต๋มดอน โดยทุกฝ่ายได้มาร่วมเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเยาวชนชุมชนป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ในการวิจัยนี้เริ่มต้นด้วยการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และบริบทชุมชนป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ทำให้ได้แนวทางในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การจัดทำ (ร่าง) สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” โดยมีองค์ประกอบดังนี้

ก. คู่มือพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย 5 บทเรียน ดังนี้

บทที่ 1 Hello!

บทที่ 2 What do you do?

บทที่ 3 At the temple

บทที่ 4 Who are you?

บทที่ 5 Food in the village?

บทที่ 6 Traveling in the village?

ข. แบบทดสอบเพื่อวัดผลการเรียนรู้ : ก่อนเรียนและหลังเรียน

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ด้วยการหาค่าความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบความรู้ (ก่อนเรียนและหลังเรียน) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า มีความสอดคล้องและเที่ยงตรง โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.95 แสดงให้เห็นว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีประสิทธิภาพ เหมาะสำหรับการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของเยาวชนชุมชนป่าต๋มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ผลการหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล ด้วยการทดลองใช้สำหรับผู้เรียนกลุ่มเล็ก เพื่อพัฒนาปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” พบว่า คะแนนก่อนเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.10 คะแนน อยู่ในระดับพอใช้ และคะแนนหลังเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.60 คะแนน แสดงให้เห็นว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเยาวชนชุมชนป่าต๋มดอนได้

2. คุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ด้วยการประเมินผลคุณภาพ โดย คณะครูโรงเรียนบ้านป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 คน พบว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีคุณภาพโดยรวมในระดับดี มีค่าเฉลี่ยที่ 4.37

3. ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้น ประถมศึกษา ชุมชนป่าต๋มตอน ด้วยการทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” พบว่า คะแนนการทดสอบก่อนการเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” อยู่ใน ระดับปรับปรุง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.64 คะแนน และคะแนนการทดสอบหลังได้รับการสอนด้วยสื่อการ เรียนรู้ “ชุมชนของเรา” อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.10 คะแนน แสดงว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ทำให้นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าต๋มมีพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น

นอกจากการทดสอบความรู้ของนักเรียนด้วยแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” แล้ว ผู้วิจัยยังได้ทดสอบความรู้ของนักเรียนด้วยกิจกรรม ซึ่งจะเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์เชิงปฏิบัติ คือ กิจกรรมการประกวดร้องเพลงภาษาอังกฤษ (English Singing Contest) และกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติด้วยภาษาอังกฤษ (Role play) โดยมีกติกา การแข่งขัน ดังนี้

1. บทเพลงที่ใช้ในการแข่งขันมาจากสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” : คู่มือพัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 6 กลุ่ม โดยเลือกมาร้องเพลงกลุ่มละ 1 เพลง

2. การแสดงบทบาทสมมติจากสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” : คู่มือพัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 6 กลุ่ม โดยเลือกมาแสดงกลุ่มละ 1 บท

ซึ่งมีผลการแข่งขัน ดังต่อไปนี้

การแข่งขันร้องเพลงภาษาอังกฤษ (English Singing Contest)

รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 1	เด็กชายคมสัน	เลาหมู่
	เด็กชายปิยพัทธ์	เชอสิทธิกุล
	เด็กชายอัครา	สัตย์ชื่อ
	เด็กชายคณิน	แซ่จาง
	เด็กชายสุริยา	ยี่ปา

รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 2	เด็กหญิงมณีวรรณ	วงศาไพสิฐ
	เด็กหญิงธัญญารัตน์	ภัทรเสถียรชัย
	เด็กหญิงสโรชา	วงศ์รัตน์มัจฉา
	เด็กหญิงกวีนิธิดา	ท่าคำ
	เด็กหญิงพิชญา	เพ็งเพชร
รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 3	เด็กหญิงพิมพ์กานต์	เสมอ
	เด็กหญิงวรวรรณ	สอนดี
	เด็กหญิงสุภาภรณ์	เชื้อชาติสิงขร
	เด็กหญิงธนพร	ท้าวยศ
	เด็กหญิงธนาภรณ์	บุญรัตน์เลิศ
รางวัลชมเชย	เด็กหญิงนันทยา	เลาหมู่
	เด็กหญิงฉานิศา	สว่างศรี
	เด็กหญิงชลธิชา	แสนกว้าง
	เด็กหญิงกัลยา	อีกะ
	เด็กหญิงกวีนิธิดา	ท่าคำ
	เด็กหญิงคำชื่น	ลุงหลู่
	เด็กหญิงชมภูษ	กันทะวัง
	เด็กหญิงภาวิณี	แสนบ้าน
	เด็กชายนิภัทร	เลามี
	เด็กชายอัศนี	ตะเขนชาติ
	เด็กชายณัฐวุฒิ	บัวเย็น
	เด็กชายวโรดม	เลาหมู่
	เด็กชายศพนธ์	เทพคำ
	เด็กชายทินภัทร	เลาย่าง
	เด็กชายตี	มันตา

การแสดงบทบาทสมมติด้วยภาษาอังกฤษ (Role play)

รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 1	เด็กชายคณิน	แจ๊จ
	เด็กชายอัครชา	สัตย์ซื่อ
รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 2	เด็กหญิงกัลยา	อีกะ
	เด็กหญิงญาณิศา	สว่างศรี
รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 3	เด็กหญิงนันทิยา	เลาหมู่
รางวัลชมเชย	เด็กชายกันทร	เลายี่ป่า
	เด็กชายสร้อยเพชร	เลาหมู่
	เด็กหญิงวรวรรณ	สอนดี
	เด็กหญิงธนาภรณ์	บุญรัตน์เลิศ

จากผลการแข่งขันใน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมการประกวดร้องเพลงภาษาอังกฤษ (English Singing Contest) และกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติด้วยภาษาอังกฤษ (Role play) แสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเยาวชนชุมชนป่าต๋มตอน ด้วยการลงมือปฏิบัติได้เป็นอย่างดี เนื่องจากนักเรียนมีความมั่นใจในภาษาอังกฤษของตนเอง ด้วยมีการฝึกฝน จึงทำให้นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าต๋มมีความกล้าแสดงออก และเมื่อวิเคราะห์การทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนบ้านป่าต๋ม ทั้งการวัดผลด้วยแบบทดสอบ (ก่อนเรียน – หลังเรียน) และการลงมือปฏิบัติ พบว่า นักเรียนบ้านป่าต๋มมีพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษที่เพิ่มมากขึ้น แสดงให้เห็นว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ทำให้เยาวชนชุมชนป่าต๋มตอนมีการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

พบว่า นักเรียนโรงเรียนบ้านป่าต๋ม มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

อภิปรายผลการวิจัย

ผลของการวิจัย การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชุมชนป่าดุ่มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

1. จากการดำเนินการศึกษาเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ด้วยการศึกษาสำรวจและศึกษาศักยภาพชุมชนป่าดุ่มดอน พบว่า ชุมชนป่าดุ่มดอน มีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ของชุมชน ด้วยมีอัตลักษณ์แห่งชาติพันธุ์ สืบสานและสืบทอดผ่านการดำเนินชีวิตประจำวันในลักษณะของการผสมผสานวัฒนธรรมได้อย่างลงตัว สอดคล้องกับประเภทของแหล่งท่องเที่ยวตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกำหนด (ออนไลน์) ที่ว่า แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural Attraction) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปะและขนบธรรมเนียมประเพณีที่บรรพบุรุษได้สั่งสม และถ่ายทอดเป็นมรดกสืบทอดกันมา แต่ชุมชนป่าดุ่มดอนยังขาดซึ่งนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มี ความเหมาะสมในการนำเสนอเรื่องราวของชุมชนผ่านการบอกเล่าของคนในชุมชน โดยเฉพาะเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการสร้างคุณค่าและมูลค่าให้กับองค์ความรู้ของชุมชน ด้วยการบอกเล่าเรื่องราวด้วยภาษาสากล เพื่อให้สาธารณชนได้รับรู้ถึงอัตลักษณ์ชุมชนป่าดุ่มดอน ทั้งนี้ เพราะภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สองรองจากภาษาแม่ โดยเป็นภาษาที่มีบทบาทและความสำคัญ อย่างยิ่งในสื่อสาร เพื่อการเรียนรู้เรื่องราวของชุมชนป่าดุ่มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบกับการศึกษาการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ จึงนำไปสู่การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาการสื่อสารด้านทักษะภาษาอังกฤษของเยาวชนชุมชนป่าดุ่มดอน ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 6 – 7) ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสาร การใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ และทัศนะของตนเองเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเรียนรู้ระหว่างกัน โดยมีสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 : 2 – 3) คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร และสาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชน และโลก ดังนั้น ชุดสื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เป็นตัวกลางที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ช่วยลดระยะเวลาการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีเวลาดูแลผู้เรียนได้มากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นทีธร นาครพรม และอโนทัย พลเยี่ยมเพชรแสง (2560) วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ พบว่า ชุดการเรียนรู้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการเรียนรู้

ด้วยกลุ่มตัวอย่างมีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น หลังจากทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ และ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 2 – 7) ที่ว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะและกระบวนการ ตลอดจน คุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การใช้เนื้อหา ท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาจะทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมที่ตนเองมีความรู้เข้ากับ เนื้อหาของชุดสื่อการเรียนรู้ และสามารถนิภาพตามคำศัพท์นั้น ๆ ได้ เพราะเป็นสิ่งที่ผู้เรียนคุ้นเคย จึงทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อำนาจ สมบัติยานุชิต (2552) วิจัยเรื่อง การใช้เนื้อหาท้องถิ่น ในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถ ด้านการพูด การอ่านภาษาอังกฤษ และความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของนักเรียนระดับก้าวหน้า พบว่า ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาท้องถิ่นของนักเรียนหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ ภาษาแบบร่วมมือเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียนรู้ เนื่องจากการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาในสิ่งที่สนใจและ เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว จะเป็นการผ่อนคลายความวิตกกังวลในขณะที่ต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ไปด้วย และก่อให้เกิดเจตคติที่ดีในการเรียน เมื่อผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และทำความเข้าใจบท อ่านได้ จะเป็นการเพิ่มแรงจูงใจทำให้สามารถศึกษาเนื้อหาและเชื่อมโยงความรู้และทำความเข้าใจ บทอ่านได้ จะเป็นการเพิ่มแรงจูงใจ ทำให้สามารถศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมความรู้ท้องถิ่นของตน ได้มากยิ่งขึ้น

2. การประเมินคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน พบว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีคุณภาพโดยรวมในระดับดี มีค่าเฉลี่ยที่ 4.37 โดยมีการออกแบบรูปแบบที่สวยงามและดึงดูด ความสนใจ ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น มีเนื้อหาเหมาะสม กับวัยของผู้เรียน และสามารถเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน รวมถึงสามารถนำไปใช้ ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้ แสดงให้เห็นว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชน ของเรา” เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษเยาวชนชุมชนป่าต๋มดอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิดานันท์ มลิทอง (2543: 89) ที่ว่า สื่อการสอนเป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน และ ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนได้กำหนด และ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2558: 23) ที่กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนว่า ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ ในเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ คณาจารย์โรงเรียนบ้านป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าวกะเทียม จังหวัดเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงการประยุกต์สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” กับการเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านป่าต๋มดอนว่า

สามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีความน่าสนใจ และมีกิจกรรมการเรียนที่หลากหลายมากขึ้น สอดคล้องกับ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (อ้างใน เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. 2545: 239 – 240) ที่ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือในการจัดการเกี่ยวกับการสอน ทำให้สามารถจัดรูปแบบการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ อาทิ การสอนเป็นกลุ่ม การสอนเป็นรายบุคคล เป็นต้น นอกจากนี้ คณาจารย์โรงเรียนบ้านป่าตุ่ม ยังกล่าวว่า สามารถนำสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ไปใช้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยอนันท์ นวลสุวรรณ์ (ออนไลน์) ที่กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนว่า ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียน และ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (อ้างใน เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. 2545: 239 – 240) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องช่วยเพิ่มคุณภาพทางการศึกษา ด้วยการปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

3. การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชุมชนป่าตุ่มดอน ด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนการเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” อยู่ในระดับปรับปรุง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.64 คะแนน และจากการทดสอบหลัง ได้รับการสอนด้วยสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.10 คะแนน อยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่า สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องในแต่ละบทได้ดี ส่งผลให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียนด้วยชุดสื่อการเรียนรู้ โดยสะท้อนออกมาในผลของการทดสอบความรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุมาลี จันทรักษ์ (2560: 52 – 53) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นการตรวจสอบความรู้และความสามารถของผู้เรียน ซึ่งนอกจากการทดสอบด้วยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแล้ว ผู้วิจัยยังได้ทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางของผู้เรียนด้วยการปฏิบัติในกิจกรรมการแข่งขันประกวดร้องเพลงภาษาอังกฤษ (English Singing Contest) และกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติด้วยภาษาอังกฤษ (Role play) ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบเชิงปฏิบัติ พบว่า ผู้เรียนกล้าแสดงออกด้วยความเชื่อมั่น ในภาษาอังกฤษของตนเอง ทั้งนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเยาวชนชุมชนป่าตุ่มดอน มีพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษที่สูงขึ้น เนื่องมาจากประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาวรรณ อินตะแก้ว (2557: 76) เรื่องการใช้เกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มเพื่อส่งเสริมความรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และทักษะสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ว่า กิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกในทีมช่วยเหลือ เพื่อร่วมกันอธิบาย

แสดงความคิดเห็น แก้ปัญหา รวมถึงการตัดสินใจ ให้เพื่อนร่วมทีมได้เข้าใจในเนื้อหาโครงสร้าง ไวยากรณ์ที่กำลังเรียน มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น และการศึกษาของ ศศิภา ไชยวงศ์ (2553: 76) เรื่อง การใช้การสอนแบบชักชวนร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเพิ่มพูน การฟัง และพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและลดความวิตกกังวลของนักเรียนในชมรม มัคคุเทศก์น้อย ที่ว่า กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้สามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ มากขึ้น ภาษาที่พูดมีความถูกต้องและนักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งกิจกรรมบทบาท สมมติ เป็นเทคนิคการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการฟัง และพูดของนักเรียนได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับการศึกษาของ จรินทร์ธร ภัทรพงศ์โอฬาร (2560) เรื่อง การพัฒนาทักษะการพูด ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้ชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์สาธารณะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 พบว่า ทักษะการพูด ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 ด้วยชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงได้ผลสัมฤทธิ์ในระดับที่น่าพอใจ นักศึกษามีทักษะการพูด ออกเสียงดีขึ้น ทั้งนี้ การอ่านเป็นทักษะที่จะสัมฤทธิ์ได้จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เฉกเช่นเดียวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของเยาวชนชุมชนป่าดุ่มดอน ตำบลป่าดุ่ม อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่ ที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4. การศึกษาความพึงพอใจต่อชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” พบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) สอดคล้องกับแนวคิดของ สมาน วัฒนรังสี (2556: 44) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นการแสดงความรู้สึกให้เห็นว่ารู้สึกอย่างไรกับกิจกรรมนั้น ๆ เช่น ชอบ ไม่ชอบ โดยพิจารณาจากพฤติกรรมของผู้ถูกวัดความพึงพอใจ และระดับความพึงพอใจ จะเป็นสิ่งที่บ่งบอกว่า การจัดกิจกรรมนั้น ๆ ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด นอกจากค่าระดับ ความพึงพอใจดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการใช้ชุดสื่อการเรียนรู้ที่แสดง ให้เห็นถึงความสนุกสนานกับการเรียนรู้ดังกล่าว เช่น สมาชิกในกลุ่มจะช่วยกันหากมีสมาชิกคนใด ออกเสียงไม่ได้ และช่วยกันสะกดคำเพื่อเขียนกำกับศัพท์ที่อ่านไม่ได้ โดยเขียนเป็นคำที่ตนเองอ่านได้ เช่น วิลเลต (Village) ชูกาเคน (Sugarcane) เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เน้นการมีส่วนร่วม ตลอดจนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ดังแนวคิด Active Learning ตามที่ ปรียานุช พรหมสิต (2559: 7) ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นการลงมือ ปฏิบัติจริง และการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรยุทธ

พลายเล็ก (2563) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถม พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีประสิทธิภาพด้วยมีพัฒนาการสูงขึ้น เนื่องมาจากนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีแรงจูงใจในการเรียน เกิดความสนุกสนาน ทำความสามารรถ รวมทั้งความต้องการเอาชนะเพื่อน ๆ จึงทำให้เกิดการฝึกฝนหรือทำซ้ำจนเกิดเป็นความชำนาญจนเป็นทักษะ และการศึกษาของ เดชดนัย จั๋ยชุม และคณะ (2559) เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะการคิดของนักศึกษา (Thinking Skill) รหัสวิชา 11 – 024 – 112 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) พบว่าอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมหลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แสดงออก เกิดความสนุกในการเรียน และมีความมั่นใจในการนำเสนอผลงาน ซึ่งมีความน่าสนใจมากกว่าการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการจัดทำชุดสื่อการเรียนรู้ในเรื่องอื่น ๆ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ในชุมชน เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาของชุมชน โดยเยาวชนในชุมชน
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเยาวชนปทุมตอน ในแต่ละทักษะ เช่น การพูด ฟัง อ่าน และเขียน โดยจัดทำชุดสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะ
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดสื่อการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้นเรียน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระดับชั้น

บรรณานุกรม

- กรมประชาสัมพันธ์. (2559). *การประชุมคณะกรรมการอำนวยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2558*. เข้าถึงเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก www.thaigov.go.th.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). *ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 – 2560*. เข้าถึงเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <http://www.mots.go.th>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2551). *แผนการตลาดการท่องเที่ยวประจำปี 2551 (ตุลาคม 2550 – กันยายน 2551)*. เข้าถึงเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก www.tat.or.th
- _____. (2539). *นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พ.ศ. 2539 – 2540*. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- กิตติกันยา ลิ้มปรีวัฒนา. (2555). *การใช้กลวิธีการใช้ภาพเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษและความมั่นใจของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กัญญ์ปภัส รัตนเรืองศิลป์. (2557). *การใช้กิจกรรมเพลงภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความรู้คำศัพท์ ความรู้ด้านไวยากรณ์ และความสามารถในการฟัง พูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559*. เข้าถึงเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก www.businesseventsthailand.com.
- จรินทร์ธร ภัทรพงศ์โอฬาร. (2560). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้ชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษผ่านสื่อสิ่งพิมพ์สาธารณะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1*. งานวิจัย วิทยาลัยเทคโนโลยี อรรถวิทย์พัฒนการ กรุงเทพมหานคร.
- จิราวดี ทองประศรี. (2560). *การพัฒนาความสามารถในการพูดสนทนาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อผสม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1* วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์. งานวิจัย. วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์.

- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (บรรณาธิการ). (2540). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จำลอง บุญเรืองโรจน์ และคณะ. (2561). *กระบวนการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบหน่วยบูรณาการ Active Learning* สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2558). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยอนันท์ นวลสุวรรณ์. (ออนไลน์). *ความสำคัญของสื่อกับกระบวนการเรียนการสอน*. เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก <http://kb.mcu.ac.th>
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). *เทคโนโลยีการศึกษา : ทฤษฎีและการวิจัย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เดชดนัย จุ่มชม และคณะ. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทักษะการคิดของนักศึกษาในรายวิชา ทักษะการคิด (Thinking Skills) รหัสวิชา 11-024-112 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning)*. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2559.
- ทักษะการอ่าน. (ออนไลน์). เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก www.slideshare.net
- เทศบาลตำบลป่าต๋ม. (2562). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)*. (E-Book). เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก www.patum.go.th
- ไทยเกษตรศาสตร์. (2556). *กระทู้มบก*. เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563 จาก www.thaikasetsart.com
- นทีธร นาคพรหม และคณะ. (2560). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้*. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- นันทา กุมภา. (2554). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด เรื่อง My house and home สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บ้านป่าต๋มดอน. (2561). *แผนชุมชนบ้านป่าต๋มดอน*. มปท.
- บุญยาพร ภูทอง. (2557). *โครงการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ “การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning”*. แบบรายงานการฝึกอบรม. เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก <http://www.elcls.ssru.ac.th>
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: บริษัท เพรสแอนด์ ดีไซน์ จำกัด.
- บันลือ พลฤกษ์วัน. (2532). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ปริญญา จเรรัชต์ และคณะ. (2546). *ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้ใส่เสปียงสัตว์ จังหวัดสุพรรณบุรี กิจกรรมนาหญ้าและพัฒนาอาชีพผลิตเสปียงสัตว์เพื่อการจำหน่าย การฝึกอบรมหลักสูตร “พัฒนานักวิจัยกรมปศุสัตว์เบื้องต้น รุ่นที่ 1”*. กรุงเทพฯ : กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์.

- ปริญญช พรหมภาสิต. (2559). *คู่มือการจัดการเรียนรู้ Active Learning (AL) for at KPRU*. (E-Book). เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก www.huso.kpru.ac.th
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2557). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิสุทธา อารีราษฎร์. (2550). *การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา*. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (Better Reading)*. ชลบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มนชิตา เรืองรัมย์. (2556). *การพัฒนาวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาฆะ ทิพย์ศิริ. (2547). *การวิจัยการสอนโครงการระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ จำกัด.
- ไมตรี พงศาปาน. (2556). *การพัฒนาหนังสือภาพร่วมกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔*. กรุงเทพฯ.
- วิจิตรา พลสำโรง และคณะ. (2561). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น*. งานวิจัย ปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วีรยุทธ พลายเล็ก. (2563). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิญญา วิศาลาภรณ์. (2553). *การวิจัยทางการศึกษา : หลักการและแนวทางการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อนแกรมมี.
- ศศิภา ไชยวงศ์. (2553). *การใช้การสอนแบบชักชวนร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเพิ่มพูนการฟัง พูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและลดความวิตกกังวลของนักเรียนในชมรมมัคคุเทศก์น้อย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ศิริพร พรหมนา. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สถาพร พงษ์พิบูล. (2555). คุณภาพผู้เรียน...เกิดจากกระบวนการเรียนรู้. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน – กันยายน 2555.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สมหมาย เปียณอม. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษาในการได้รับการบริการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมาน วัฒนรังสี. (2556). การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2550). การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ *Backward Design*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุธรรม อ่อนคำ. (2534). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยมีการใช้ชุดฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุภาวรรณ อินตะแก้ว. (2557). การใช้เกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มเพื่อส่งเสริมความรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และทักษะสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุมาลี จันทรักษ์. (2560). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก : *Active Learning* ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้. (ออนไลน์). เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก <http://academic.obec.go.th>

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2545). *เทคโนโลยีการศึกษา : หลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ*. สงขลา : ภารกิจการผลิตเอกสารและตำรา กลุ่มงานส่งเสริมและประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อำนาจ นาคแก้ว. (2557). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการศึกษาตามหลักพรหมวิหารธรรมกับความพึงพอใจของพนักงานครูเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง*. เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก <http://nakkaew.wordpress.com>

อำนาจ สมบัติยานุชิต. (2552). *การใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูด การอ่านภาษาอังกฤษ และความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของนักเรียนระดับก้าวหน้า*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Active Learning. (ออนไลน์). เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก www.lic.chula.ac.th

Goeldner, R., & Ritchie, J. (2008). *Tourism: principle, practice, philosophies*. (11thed). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิโลบล วัฒนสิทธิ์ชัย

สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์เกสร กำปนาท

สาขาวิชาเทคนิคการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สลิลลา ศรีรัตนบัลล์

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาจารย์เกศินี ศรีรัตน์

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาจารย์วีรวิธ เลิศรมยานันท์

สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ในการหาค่าดัชนีความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบความรู้ ใช้เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องและความเที่ยงตรง ด้วยการกำหนดค่าตัวเลข ดังนี้

ค่า +1 หมายถึง สอดคล้องและเที่ยงตรง

ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ค่า -1 หมายถึง ไม่สอดคล้องและไม่เที่ยงตรง

การแปลค่าดัชนีความสอดคล้องและเที่ยงตรง (Index of item objective congruence : IOC) พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องและเที่ยงตรง ดังนี้

ด้านที่ / ข้อที่	การให้ค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม การให้ค่า คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ / จำนวน ทั้งหมด	ค่า IOC ที่ได้	ผลดัชนี ความ สอดคล้อง และเที่ยงตรง
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5			
ข้อที่ 1	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 2	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 3	1	0	1	1	1	4/5	0.8	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 4	1	1	1	0	1	4/5	0.8	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 5	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 6	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 7	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 8	1	1	1	0	1	4/5	0.8	สอดคล้องฯ

ด้านที่ / ข้อที่	การให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม การให้ค่า คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ / จำนวน ทั้งหมด	ค่า IOC ที่ได้	ผลดัชนี ความ สอดคล้อง และเที่ยงตรง
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5			
ข้อที่ 9	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 10	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 11	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 12	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 13	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 14	1	1	1	0	1	4/5	0.8	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 15	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 16	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 17	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 18	1	1	1	0	1	4/5	0.8	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 19	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ
ข้อที่ 20	1	1	1	1	1	5/5	+1	สอดคล้องฯ

$$\begin{aligned}
 \text{ค่าดัชนีความสอดคล้อง} &= \frac{\text{ผลรวมของค่า IOC ที่ได้}}{\text{จำนวนข้อทั้งหมด}} \\
 &= \frac{19}{20} \\
 &= 0.95
 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ในภาพรวมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความสอดคล้องและเที่ยงตรง โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.95

หมายเหตุ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบความรู้
สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

English Placement Test for Pa Tum Primary School Students

Name: _____ Class _____

1. A: Hi! Good morning.

B: _____

A. Good morning.

B. I am fine.

C. I am a student.

D. I don't know.

2. A: Where do you study?

B: _____

A. I am a student.

B. My father is a farmer.

C. I study at Pa Tum Don School.

D. I am 12 years old.

3. A: Where do you live?

B: _____

A. I love my village.

B. I live in Phrao.

C. I study at Pa Tum Don School.

D. I am 10 years old.

4. A: What does your father do?

B: _____

A. He loves me very much.

B. He lives in Phrao.

C. He is at Pa Tum Don School.

D. He is a farmer.

5. A: What does he grow?

B: _____

A. He lives in Phrao.

B. He grows rice.

C. He eats some fruits.

D. He is a teacher.

6. A: Your father is a farmer. Where does he work?

B: _____

A. He works in a farm.

B. He grows sugarcane.

C. He eats some rice.

D. He is a teacher.

7. A: Where are you now?

B: _____

A. I am a student.

B. I grow vegetables.

C. I am at temple.

D. I love you.

8. A: What are you doing at the temple?
B: _____

- A. I am fine.
C. I am 10 years old.

- B. I am making merit.
D. I like sugarcane.

9. A: Who is he?
B: _____

- A. He grows fruits.
C. He is 12 years old.

- B. He likes fried pork.
D. He is a monk.

10. A: What can I do in the temple?
B: _____

- A. You can dance at the temple.
C. You can sing a song at the temple.

- B. You can pay respect to Buddha image.
D. You can drink beer at the temple.

11. Somchai: Where are you from?
Jingjai: _____

- A. I'm Jingjai.
C. I'm from Chiang Mai.

- B. I'm a student.
D. I'm ok.

12. What's NOT a tribe in the village?

- A. Tai Yai.
C. Yao.

- B. Hmong.
D. Chiang Mai.

13. What do you have breakfast?

- A. I don't know.
C. I have 3 dogs.

- B. I have sticky rice with fried pork.
D. It's sugarcane.

14. Somchai: _____?
Jingjai: It's rice.

- A. Where are you?
C. How are you?

- B. What do you do?
D. What is it?

15. Somchai: What is Nam Aoi made from?
Jingjai: _____

- A. It's made from sugarcane.
C. I want to go to the temple.

- B. I'm from Pa Tum Don School.
D. Hi!

16. Somchai: What should we go?

Jingjai: _____

A. I'm fine.	B. It's delicious
C. We should go to the market	D. You can go there by car.

17. Somchai: What can we do there?

Jingjai: _____

A. You can do yoga.	B. I have a book.
C. We are at the temple.	D. We are ok.

18. How can we go to the temple?

A. I eat breakfast.	B. I can go there by bicycle.
C. Thank you.	D. It's very good.

19. Good morning! I'm your guide. I will _____ you to visit the village.

A. play	B. buy
C. lead	D. run

20. What do you like to eat?

A. Karen	B. temple
C. motorcycle	D. rice and fish

Total Score: _____/20

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ
สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

1. อาจารย์วันิดา	พันธุ์ราษฎร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าตุ่ม
2. อาจารย์ภัชราพร	หน่อแก้ว	ครู
3. อาจารย์แหวดดาว	คำฝั้น	ครูชำนาญการ
4. อาจารย์วิมลลักษณ์	เทพจันทร์	ครูชำนาญการพิเศษ
5. อาจารย์วุฒิชัย	ไยบัว	ครู
6. อาจารย์กฤษณ์ชนัญญ	ปงลังกาพลสิทธิ์	ครูชำนาญการพิเศษ
7. อาจารย์ชุม	สัปดาห์	ครูชำนาญการพิเศษ
8. อาจารย์ไพบย	อิมศิริ	ครูชำนาญการพิเศษ
9. อาจารย์สุภา	ลือไชย	ครูชำนาญการพิเศษ

ภาคผนวก จ

แบบประเมินคุณภาพ

สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

แบบประเมินคุณภาพ
สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

Pa Tum Don Village : Our Beloved Community

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”
๒. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน
 - ตอนที่ ๒ การประเมินสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”
 - ตอนที่ ๓ การประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้ในสถานศึกษา
 - ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....
สถานที่ทำงาน.....

ตอนที่ ๒ การประเมินสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เพียงช่องเดียว โดยในแต่ละช่องจะมีความหมาย ดังนี้

- ๑ หมายถึง ปรับปรุง
- ๒ หมายถึง พอใช้
- ๓ หมายถึง ปานกลาง
- ๔ หมายถึง ดี
- ๕ หมายถึง ดีมาก

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมาก ๕	ดี ๔	ปานกลาง ๓	พอใช้ ๒	ปรับปรุง ๑
สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”					
๑. ขนาดของเล่มเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
๒. ออกแบบสวยงาม ดึงดูดความสนใจ					
๓. ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง					
๔. ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น					
๕. ตัวละครมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง					
๖. การดำเนินเรื่องชวนติดตาม					
๗. การลำดับเรื่องราวมีความต่อเนื่อง					
๘. เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
๙. เนื้อหาสนุกสนานและเพลิดเพลิน					
๑๐. เนื้อหาชุดสื่อการเรียนรู้สามารถเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนได้					
๑๑. ชุดการเรียนรู้นี้สามารถใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้					
กิจกรรมการเรียนรู้					
๑. กิจกรรมมีความหลากหลาย					
๒. กิจกรรมมีความน่าสนใจ					
๓. วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเข้าใจ ได้ง่าย					
๔. กิจกรรมนี้ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีความมั่นใจในทักษะภาษาอังกฤษของตน					

.....

.....

.....

.....

๔.๑ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

๔.๒ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

๔.๓ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

[illegible]

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความพึงพอใจ
สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

แบบประเมินผลความพึงพอใจ

สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

Pa Tum Don Village : Our Beloved Community

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

๒. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ () ที่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () ๑. ชาย () ๒. หญิง

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยในแต่ละช่องจะมีความหมาย ดังนี้

๑ หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

๒ หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

๓ หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

๔ หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

๕ หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	๑	๒	๓	๔	๕
สื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”					
๑. ข้าพเจ้าชอบเรียนด้วยชุดสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”					
๒. ชุดสื่อการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้าสนุกสนานและเพลิดเพลินกับการเรียนภาษาอังกฤษ					
๓. ชุดสื่อการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น					
๔. ชุดสื่อการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ชุมชนของตนเองมากยิ่งขึ้น					
๕. ข้าพเจ้าสามารถบอกเล่าเรื่องราวชุมชนของตนเองให้กับผู้สนใจได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ					
๖. ชุดสื่อการเรียนรู้มีเนื้อหาที่น่าสนใจ					
๗. ภาพประกอบทำให้ชุดสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและน่าอ่านมากขึ้น					
๘. เนื้อหาในชุดสื่อการเรียนรู้อ่านและเข้าใจง่าย					
๙. ความพึงพอใจในภาพรวมต่อสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา”					
กิจกรรมการเรียนรู้					
๑. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้					
๒. เทคนิคในการนำเสนอ					
๓. ความสามารถในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้					
๔. ความชัดเจนในการตอบข้อซักถามและให้คำแนะนำ					
๕. ความพึงพอใจโดยรวมต่อกิจกรรมการเรียนรู้					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชานาฏ สิตานุรักษ์

วัน เดือน ปีเกิด 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2509

หน่วยงานและสถานที่ติดต่อ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประวัติการศึกษา

ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปร.ด. (การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ) มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Cert. in Action Research, Wkato University, New Zealand

Cert. in ESL, Douglas, Canada